

HASŁO ŁÓDZKIE

DZIENNIK BEZPARTYJNY

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcji 1-81-06, Administracji 1-63-66

Cena 20 groszy

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w poł. i od 6—7 wiec.

APEL P. MINISTRA ZALESKIEGO

o zaprzestanie partyjnych rozgrywek, podrywających autorytet Polski

Korespondent „Hasła” donosi z Warszawy: Minister spraw zagranicznych p. August Zaleski, który od 4—ch lat z takim powodzeniem kieruje naszą polityką zagraniczną i reprezentuje Polskę na forum międzynarodowym, wygłosił wczoraj w komisji spraw zagranicznych w Sejmie dłuższe przemówienie o polityce zagranicznej Polski.

Expose p. Zaleskiego nie jest tylko sprawozdaniem z pewnego okresu działalności rządu w dziedzinie polityki zagranicznej. Ujęte ono zostało szerzej i głębiej.

Pan minister dał wnikliwą analizę ogólnej sytuacji międzynarodowej i na tem tle uwypuklił długoletnie zmagania się naszej polityki zagranicznej,

zmierzające do zapewnienia Polsce należnego jej miejsca w koncercie państw europejskich.

Wysiłki nasze w dziedzinie zagranicznej w ostatnich latach zmierzały do oczyszczenia hipoteki polskiej z licznych ciężarów, jakie pozostawiły pierwsze lata powojenne.

Polska musiała się wyzwalać z wyjątkowo przykrych nieraz konsekwencji powojennych umów międzynarodowych.

Z przemówienia ministra Zaleskiego można stwierdzić, iż nasza polityka międzynarodowa

wypłynęła dziś na czyste wody, co się ujawnia z jednej strony w kolosalnym wzroście prestiżu państwa, z drugiej zaś w zawarciu szeregu po-myślnych umów.

Na specjalne podkreślenie zasługuje ten ustęp mowy ministra Zaleskiego, w którym omawia stosunki polsko — francusko — niemieckie.

Nasz sojusz z Francją jest niewzruszony i dlatego właśnie dążenie do oparcia stosunków francusko — niemieckich na przyjaznej i pokojowej podstawie nie budzi z naszej strony obaw.

Przeciwnie, w dążeniu tem współdziałamy, gdyż celem polityki polskiej jest współdziałanie w ogólnej trwałej pa-cyfikacji świata.

Polska w stosunku do wszystkich sąsiadów, a więc i do Rzeszy niemieckiej również

ma dobrą wolę i woli tej daje liczne dowody.

Następnie p. min. Zaleski zaznaczył, że stosunki polsko — rosyjskie w ubiegłym terminie można scharakteryzować naogół jako normalne i poprawne, pomijając ostatnio powstałe zaognienia, mam nadzieję, że przejściowe, z racji zapowiedzianych procesów kijowskich.

Przechodząc do omówienia spraw, związanych z wykonaniem postanowień

traktatu ryskiego p. minister stwierdzał, że w dalszym ciągu pozostają nieuregu-lowane sowieckie zobowiązania finansowe, wynikające z art. 13 i 14 traktatu,

oraz sprawy tranzytu przez Sowiety dla polskich towarów, wynikające z art. 22 tegoż traktatu.

Pozatem delegacja polska w Mieszanej Komisji specjalnej w Leningradzie przeprowadziła w r. ub. szereg prac, o-partych na układzie generalnym z 16.11.1927 r. a mianowicie dokonała szeregu rewindykacji archiwów, bibliotek, muzealników i mienia prywatnego. Pozostaje natomiast jeszcze do wykonania w dziedzinie archiwów rewindykacja akt poszczególnych ministerstw, materia-łów statystycznych, oraz akt organów byłej administracji.

Jak Panowie mogli sobie zdać sprawę z faktów, które tu oświetliłem w polityce naszej pomimo trudności, pomimo wielu korekt, jakie musieliśmy w tem naszym dziedzictwie przeprowadzać posuwaliśmy się i posuwamy się stale naprzód.

Dużo jeszcze mamy do dokonania, wiele przeciwności polscy ministrowie spraw zagranicznych będą musieli usunąć. Krok za krokiem bez fanfaronady ale

w wyteżonej a często znożnej pracy musimy postępować, aby państwu naszemu należne mu miejsce zabezpieczyć i autorytet jego stale podnosić i rozszerzać.

Wierzę, że jest to droga, po której polityka nasza może się potoczyć, uzyskując wielkie rezultaty, ale dla ich osiągnięcia

dwa są niezbędne warunki: pierwszy, to aby

naród cały stanął do tej pracy i aby zrozumiał, że wielkiej naszej sile liczbowej, wielkiej rozległości naszego kraju winien odpowiadać i stan ekonomiczny oraz poczucie świadomości politycznej i umiłowanie odrodzonego państwa.

Drugi warunek — to niezbędne wyodrębnienie polityki zagranicznej od wewnętrznych naszych sporów i waśni, nawet tych sporów, które mogą być uważane za poważne spory i różnice poglądów na istotę ustrojowych naszych zagadnień.

Powinniśmy precz od siebie odsunąć spory i rozbieżności, gdy przed forum zagranicznym interesu całego państwa bronimy.

Gdy wierni tym dwom warunkom, wszyscy

wyteżymy siły w dbałości o zewnętrzny autorytet państwa, to

nie tylko Polska cała, ale i jej obywatele będą się cieszyli powagą w Europie i świecie.

Urzędnikom nie wolno pobierać żadnych datków

Korespondent „Hasła” donosi z Warszawy:

Minister Spraw Wewnętrznych — p. Józefowski wystosował okólnik do wszystkich urzędów wojewódzkich, polecając im, aby wydały podległym sobie organom administracyjnym zakaz pobierania od interesantów przy załatwianiu czynności urzędowych wszelkich datków na jakiegokolwiek cele humanitarne.

IGNACY MOŚCICKI

Jest jednym z tych, którym dziejowa krzywda była drogowskazem na szlaku żywota.

Od młodości stróżuje wielkiej idei, której kapłanem J. Piłsudski.

Szli różnymi drogami do tego samego celu. Zeszły się kiedyś ścieżki ich tęskniących za wolną Polską duchów. Odtąd idą razem. Ręka w rękę, ramię przy ramieniu.

Wielki umysł analityczny, którego dym pochlebstw nie omami ani gniewne syki przestraszą. Głowa państwa, której nam niezliczone narody zazdroszczą. Uczony na miarę Fidjasa, będący chlubą Polski. Na powitanie niepodległości wyszedł jako opromieniony sławą badacz, wola Narodu wyniosła Go na szczybel, gdzie stoją najwięksi.

Z uchem nastawionem czujnie na odgłosy, płynące z 30 milionów dusz, rządzi Głównie sercem.

W skupieniu obserwuje pochód

narodu do wielkości. Prowadzi, kieruje, doradza.

Patrzy czujnie z Budowniczym Polski ku Wschodowi, gdzie huczy sowiecki ocean, ku Zachodowi, gdzie kują ukradkiem stal na miecze, na własny Naród, który w paroksyzmie niezgody gotów gmach Polski rozwalić!

Prowadzi, kieruje, doradza. Uczy zgody i pojednania. Karci złe obyczaje. Krzewi moralność i praworządność.

Wielki rozum, przepojony sercem.

Wielki uczony. Wielki Polak.

W dniu Imienin niech Mu serca nasze zaniosą to, co winno się człowiekowi, który kocha i jest kochany.

Niech Mu zaniosą przyrzeczenie bratniej zgody i pracy dla mocarstwowej Polski do ostatniego tchu, ostatniej kropki krwi.

Zniżka stopy dyskontowej w pozostałych bankach państwowych

Korespondent „Hasła” donosi z Warszawy:

W ślad za Bankiem Polskim, który jak wiadomo obniżył stopę dyskontową z 8½ na 8 proc. poszły i inne banki państwowe, a mianowicie: Bank Gospodarstwa Krajowego i Bank Rolny.

Banki i instytucje kredytowe prywatne narazie stopy dyskontowej nie obniżają.

Wybór vicemarsz. Sejmu odroczony

do czasu uzgodnienia stanowiska klubu B. B. z większością

Warszawa 31 stycznia.

Przed porządkiem dziennym posiedzenia plenarnego Sejmu zabrał głos prezes klubu B. B. W. R. pos. Sławek, składając w imieniu klubu oświadczenie w związku z mającym się odbyć wyborem dwóch wicemarszałków na miejsce posła Marka i posła Woźnickiego.

Oświadczenie to p. prezes Sławek zakończył słowami:

Ponieważ w dalszym ciągu jesteśmy majoryzowani przez większość obecnego Sejmu, którego metody postępowania usuwają nadzieję na reorganizację współpracy z większością, nie możemy i nie chcemy w tych warunkach ponosić nawet cienia odpowiedzialności za utrwalenie zwyczajów i metod Sejmu. Wobec powyższego usuwamy się od udziału w głosowaniu przy wyborach wicemarszałków Sejmu.

Po tem oświadczeniu przystąpiono do wyboru.

Klub B. B. opuścił salę obrad. Głosowało ogółem 170 posłów; ważnych głosów oddano 151, potrzebna większość wynosiła 76 głosów. Otrzymali głosów:

Kazimierz Pużak (PPS) 138.
Jan Dębski (Piast) 4 głosy, Walnyckij 4 głosy. Pozostałe głosy były rozbite. Wybrany został pos. Pużak, który oświadczył, że

mandatu przyjąć nie może, uważa bowiem, że wicemarszałek winien być wybrany przynajmniej połową zwykłej ustawowej ilości głosów i apeluje do Marszałka, aby zechciał tę sprawę raz jeszcze powierzyć rozstrzygnięciu izby innym razem. Marszałek oświadczył, że zastosuje się do tego i postawi na jednem z najbliższych posiedzeń

kwestję wyboru wicemarszałka. Z kolei Izba przystąpiła do sprawozdania komisji administracyjnej o różnych wnioskach PPS., Wyzwolenia, Stronnictwa Chłopskiego w kwestji zmiany ordynacji wyborczej do rad gminnych i powiatowych w Małopolsce.

Posel Polakiewicz (BB) — proponuje żeby czynne prawo wyborcze przyznano obywatelom od 24—ch, a bierne od 30-tu lat. Chcąc poprzeć życie, samorządowe, proponuje żeby przyznano prawo wyborcze także wojskowym w czynnej służbie

Budżety Kas Chorych będą złożone w Min. P.i.O.S.

Dnia 1 marca wszystkie istniejące w Polsce Kasy Chorych złożą w Min. Pracy i Op. Społ. budżety na rok 1930/31. Będzie to pierwszy wypadek złożenia budżetów przez Kasy od czasu ich istnienia.

Start Petkiewicza

Nowy Jork 31 stycznia.
Petkiewicz startować będzie poraz drugi w dn. 8 b. m. w Nowym Jorku.

z wyjątkiem niezawodowych, służba bowiem wojskowa jest najodpowiedzialniejszą służbą w państwie.

Dalszą dyskusję odroczono.

Izba przystąpiła do sprawozdania nad zwyczajnej komisji sejmowej w sprawie polityki podkładowej ministerstwa komunikacji.

Sprawozdawca poseł Hausner (PPS) przedewszystkiem wytyka, iż w całej sprawie administracja państwowa, któ-

ra powinna występować jako jedna całość w charakterze kupującego podkłady tej jednolitości nie okazała.

Następnie zabrał głos min. Kühn, twierdząc, że wbrew tytułowi, który mówi o zbadaniu polityki podkładowej Ministerstwa Komunikacji, komisja ta nabrała charakteru śledczego natknąwszy na fakty, które musiała wyświecić.

Procedura, którą komisja zastosowała,

miała niezwykle formułę:

Rzeczoznawcy byli powołani z pośród przedsiębiorców. Tego się nie robi, gdyż przedsiębiorcy mogą być zainteresowani. W sprawozdaniu komisji nie wszystko jest zupełnie ściśle przedstawione.

Minister oświadcza, że sprawa podkładów jest trudna i mogą się w niej czasem zdarzyć błędy bez ziej woli.

Dalszą dyskusję odroczono.

Po referacie posła Podowskiego Izba przyjęła wniosek przekazujący ważność mandatu poselskiego Arona Szpicberga Sądowi Najwyższemu. W chwili przyznania mu mandatu po posle Henryku Bitnerze z Łodzi, Szpicberg nie posiadał już prawa obieralności, gdyż został przez sąd w Piotrkowie skazany na 3 lata więzienia za działalność antypaństwową.

Na tem posiedzenie zamknięto. Następne posiedzenie w poniedziałek o godz. 10-ej rano. (PAT)

Nowa ustawa przemysłowa

przyniesie podatnikom szereg ulg

Korespondent „Hasła” donosi z Warszawy: W najbliższych dniach Ministerstwo Skarbu prześle do Prezydium Rady Ministrów uzgodniony z przedstawicielami Izby Przemysłowo-Handlowych i Rzemieślniczych projekt ustawy, nowelizują-

cy obowiązującą obecnie ustawę o podatku przemysłowym.

Wspomniany projekt uwzględni najważniejsze postulaty Izby Przemysłowo-Handlowych i Rzemieślniczych w dziedzinie podatku przemysłowego.

REWOLTA KOMUNISTYCZNA

W HAMBURGU

Cały dzień trwały walki na barykadach

Miasto robi wrażenie obozu wojennego

HAMBURG, 31.I. Trwające przez cały dzień wczorajszy starcia między policją, a ścigającymi do Hamburga na propagandowy niemający nic wspólnego z głodem t. zw.

„Pochód głodu” komunistami urosły w godzinach wieczornych do rozmiarów

prawdziwej rewolty

komunistycznej. Policja musiała zdobywać jedną ulicę po drugiej. Do zawziętej strzelaniny przyszło na ul. Wex, gdzie demonstranci zbudowali barykady z desek i kamieni, wyrzucanych z bruków i chodników. Dopiero przy pomocy samochodów pancernych

zdołano komunistów spędzić z barykad.

Walki i utraczki przeciągnęły się do wczesnych godzin rannych.

Groźnych demonstracji oczekują dziś wieczór, przedewszystkiem zaś w ciągu dnia jutrzejszego, na który wyznaczony został wielki „pochód głodu”.

Policja aresztowała kilkunastu przywódców komunistycznych i licznych demonstrantów.

BERLIN, 31.I. Hamburg przedstawia się w dalszym ciągu jak

wielki obóz wojskowy. Do miasta skonsynowano silne oddziały policji z całego okręgu. Policjanci patrolują stale po ulicach miasta na samochodach i motocyklach.

Wszystkie główne drogi do miasta obsadzone są silnymi kordonami policji, dla niedopuszczenia zzewnątrz posiłków w postaci bezrobotnych,

zrewoltowanych marynarzy.

Tłum, liczący ponad trzy tysiące ludzi, otoczył jeden z placów budowlanych domagając się od pracujących tam murarzy

rzucenia roboty.

Dopiero naskutek salwy, oddanej przez oddział policjantów, udało się

tłum rozproszyć.

W różnych punktach miasta słychać niejednokrotnie strzały.

W całym niemal mieście sytuacja jest częściowo opanowana. Tylko jedna z dzielnic obsadzona jest całkowicie przez

komunistów. (AW)

—O—

529

DZIŚ OLŚNIEWAJĄCA PREMJERA

Korona najnowszej produkcji amerykańskiej
Najbardziej emocjonujący dramat salonowo erotyczny p. t.

MARSZ

WESELNY

W roli głównej gwiazdy ekranu:

ERICH VON STROHEIM
i **FAY WRAY** i inni

Fascynująca wystawa na jaką tylko może się zdobyć Ameryka.

Passe-partout i bilety ulgowe BEZWZGLĘD NIE nieważne. Orkiestra pod dyr. p. R. KANTORA. Początek seansów o g. 4-ej ost. 10,15, w sob. i niedz. o godzinie 12-ej w poł. Ceny miejsc na I-szy seans

wszystkie po 1.— zł.

1-szy dźwiękowy Kineoteatr w Łodzi

SPLENDID

20. NARUTOWICZA 20 533

Dziś i dni następnych

Znakomita, znana z występów w sali Filharmonji

Iza Kremer

Odsięwa szereg najlepszych piosenek ze swego najnowszego repertuaru.

II

Szalona, roztańczona, „Cnotliwa grzesznica”

Colleen Moore

w najnowszym filmie dźwiękowym p.t.

Romans społecznej panny

Wzrusza i bawi widzów wraz z

Neil Hamiltonem

Filmy wyświetlane na aparatach dźwiękowych światowej sławy „Western Electric Company”

Początek seansów o g. 4, 6, 8 i 10
Ceny miejsc do g. 7 zł. 1, 2, 3.

527 TEATR SWIETLNY

„CASINO”

Dziś i dni następnych

KOBIETA z BRUKU

Olśniewający dramat salonowy

W roli głównej

LUPE VELEZ

ognista meksykanka, partnerka DOUGLASA FAIRBANKSA

oraz

WILLIAM BOYD

Reż. D. W. GRIFFITH, generalny „odkrywcza gwiazd”

Rzecz dzieje się we Francji w epoce II cesarstwa

Początek seansów: o godz. 12 w poł. Ceny miejsc na pierwszy seans wszystkie po 1 złoty

Orkiestra pod batutą p. L. KANTORA

O SĄSIEDZKIE WSPÓŁŻYCIE

Jest rzadką anormalnością, by dwa sąsiednie narody przez szereg lat żyły obok siebie bez wzajemnej wymiany towarów, ustalonej traktatami. Tak jest między Polską, a republiką niemiecką.

Zawarty w dniu 31 października u. r. układ likwidacyjny jest łagodnym preludjum do normalnych stosunków. Poczynione w nim ustępstwa nie są jednostronne. Polska zrezygnowała ze swych pretensyj natury finansowej jako państwo oraz jako pełnomocnik swych obywateli. Ponadto zrezygnowała z prawa likwidacji majątków niemieckich w Polsce. Ustępstwa znaczne, poważne, nawet bolesne.

Niemcy ze swej strony rzekły się wszystkich materialnych żądań do naszego państwa. O ile się można zorientować, sumy, z których obie strony zrezygnują, są w przybliżeniu równe.

Ponadto zgodziły się oba państwa szereg zagadnień drażliwej natury, które od dłuższego czasu wolały o rozwiązanie, z drogi usunąć. Są to przede wszystkim sprawy wątpliwego obywatelstwa Niemców, mieszkających w Polsce. Zaciśnięty zęby w imię ideałów Ligi Narodów, zgodziła się Polska na sąsiedzką wyrozumiałość.

Niemcy znów zrezygnowały z szeregu procesów o zwrot dóbr rzekomo im należnych. Jak bolesne musiało być dla nich takie ustępstwo, świadczy to, że przez szereg lat nacjonalistyczna prasa niemiecka rozbrzmiewała alarmująco o owych procesach. Co więcej! Gdy Polska w roku 1925, starała się o pożyczkę amerykańską, propaganda niemiecka wstrząsała podstawami Ameryki, by pożyczkę uniemożliwić. Inspirowała wszelkimi sposobami finansjerę amerykańską, że suma długów polskich z tych procesów wyników wynosi około 4 miliardów złotych!!!

Jeśli po tak triumfalnym ataku uderza w pierś i rezygnuje z najśmielszych marzeń, jest to pewnym dowodem pokojowych chęci.

Umowa likwidacyjna jest tak wszechstronnie zastrzeżeniami obmurowana, że jednostronna krzywda wydaje się wykluczona. Mimo umowy nie jest się bezbronny. Wolno np. Polsce w dalszym ciągu likwidować obdłużone lub prowadzące rabunkową gospodarkę osady, pozatem rozporządzenie Prezydenta o strefach granicznych, które budzi u Niemców niepokój, pozostawia w ręku polskiem niepokój prerogatywy co do likwidacji nielojalnych gospodarstw niemieckich. Wprawdzie rząd polski oświadczył, że przez tą ustawę nie gózi w interesy żadnego państwa, jednak sama ustawa zachowała moc.

Układ likwidacyjny nie jest dla Polki „złotym interesem”, jak głoszą niemieccy nacjonalisci. Nie jest ani jednostronną rezygnacją z praw materialnych, gdyż Niemcy — jak ich pisma odczytują — rezygnują z około 5 miliardów złotych.

Wzajemne ustępstwa nie były się bez „arcynarodowej” orkiestry polsko — niemieckiej. I tu i tam alarmowano opinię, uderzano w dzwon trwogi i siano zamęt. Endekoidalne wystąpienia są bowiem u obu narodów podobne.

Uczyniono pierwszy krok do normalizacji stosunków. Krok bardzo ważny. Świadczy on o bezmiarze dobrej woli naszego państwa. Należy jednak przyznać, że i Niemcy wstąpiły na drogę dobrych chęci. Wbrew życzeniom nacjonalistów i dużej części narodu niemieckiego.

Krok ten wywrze doniosły wpływ na rokowania traktatu, które zostały pojęte. Ze strony polskiej umysły są nawiązane na zgodę. Należy się spodziewać, że i przedstawiciele narodu niemieckiego, nie dbając o alarmy, jęki przestachu i groźne pomruki nacjonalistów, przyczynią się do zrealizowania wielkiego dzieła. Nie będzie ono ukoronowaniem wzajemnych uczuć przyjaźni, pozwoli jednak obu narodom żyć obok siebie we

wzajemnym szacunku. Obrady Reichstagu, na które wejdzie umowa likwidacyjna, dadzą nam poznać, czy polskie pragnienie zgody i pokoju znajduje należyty oddźwięk w umysłach narodu niemieckiego.

Mimo potępień wrzaski prasy nacjonalistycznej weźmie — należy się spodziewać, — górę rozsadek.

Adam Wilski.

W dniu Imienin P. Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Dra Ignacego Mościckiego

Prezydent Ignacy Mościcki urodził się dnia 1-go grudnia 1867 roku w Mieszanowie ziemi Płockiej, jako syn Faustyna, b. naczelnika powiatu w 1863 roku. Szkołę średnią ukończył w Warszawie, a następnie wydział chemiczny w Politechnice w Rydze.

Wśród pracy naukowej na Uniwersytecie ryskim bierze żywy udział w ruchu akademickim i społecznym, którego ideą przewodnią była walka o zdobycie niepodległości narodowej. Po powrocie do Warszawy zawiera bliższą znajomość, która wkrótce przeradza się w serdeczną przyjaźń, z Józefem Piłsudskim, z którym wspólnie odtąd poświęca się walce o niepodległość. W życiu akademickim wysuwa się na czoło ruchu, a w roku 1892 rząd rosyjski zmusza go do opuszczenia Warszawy. Wyjeżdża do Londynu, gdzie pięć lat spędza na ciężkiej pracy zawodowej.

W roku 1897 przenosi się do Fryburga do Szwajcarii na stanowisko asystenta katedry fizyka na tamtejszym Uniwersyte-

cie. Od roku 1901 do 1912 jest kierownikiem prac naukowych specjalnie utworzonego laboratorium uniwersytetu fryburskiego.

Najdonioślejszym z wynalazków tego okresu było udoskonalenie metody otrzymywania kwasu azotowego z powietrza i wody przy użyciu energii elektrycznej.

W związku z powyższym wynalazkiem chemicznym było wynalezienie i skonstruowanie opatentowanego wielokrotnie aparatu do otrzymywania tlenku azotu (NO) na drodze elektrycznej. Miał on wyłącznie początkowo zastosowanie do produkowania kwasu azotowego, a później udoskonalony został przez samego wynalazcę jako: piec do poddawania gazów działaniu płomienia zasilanego prądem zmiennym o wysokim napięciu, wirującego pod wpływem pola magnetycznego.

Przy pracy nad tym piecem okazały się niezbędne studia nad kondensatorami. Prof. Mościcki skonstruował wtedy pierwsze i do tej pory najlepsze kondensato-

ry stosowne do wysokiego napięcia. Dla budowy tych kondensatorów założona we Fryburgu została osobna fabryka. Największa w swoim czasie bateria elektryczna dla stacji radio-telegraficznej na wieży Eiffel zbudowana została w tej fabryce.

Zajawszy się zagadnieniami elektrotechnicznymi pracuje Prof. Mościcki nad udoskonaleniem urządzeń ochronnych dla sieci elektrycznych i tworzy w tej dziedzinie wiele zupełnie oryginalnych aparatów, które dotychczas są używane.

W dziedzinie związków azotowych nad związkami azotowymi konstruuje prof. Mościcki urządzenia absorpcyjne dla otrzymywania kwasu azotowego jak najbardziej stężonego.

Powstałe na podstawie tego wynalazku w roku 1908 fabryka kwasu azotowego w Chipps i dzięki niej Szwajcaria, nie mogąc w czasie wojny sprowadzać salitry chilijskiej, zdobyła sobie w tym zakresie zupełną samowystarczalność.

Ostatnim większym przedsięwzięciem prof. Mościckiego w Szwajcarii była praca nad syntezą związków cyjanowych i założenie próbnej ich fabryczki w Neuhausen w roku 1912.

Latem 1912 roku otrzymuje prof. Mościcki katedrę elektrochemii i chemii fizycznej na Politechnice we Lwowie. Obok pracy pedagogicznej i naukowej przystępuje na gruncie ojczystym do działania praktycznego.

W roku 1916 tworzy placówkę badawczą pod nazwą „Metan” we Lwowie, przeniesioną później po uzyskaniu niepodległości, do Warszawy jako chemiczny Instytut Badawczy.

W roku 1917 rozpoczyna się przy współudziale i fachowym kierownictwie prof. Mościckiego budowa fabryki chemicznej „Azot” w Jaworznie pod Krakowem. Z powodu wypadków wojennych fabryka uruchomiona została ostatecznie dopiero za czasów niepodległej Polski w roku 1921.

Najwybitniejszym jednak dziełem prof. Mościckiego w dziedzinie organizacji i kierownictwa przemysłu chemicznego było przejęcie fabryki związków azotowych w Chorzowie.

Prócz specjalności udoskonalenia w otrzymywaniu związków azotowych poświęcał się prof. Mościcki studiom w dziedzinie produkcji naftowej. Najwybitniejszym sukcesem jego w tym zakresie jest dokonany w roku 1917 wynalazek rozdzielu emulsji wody i ropy naftowej za pomocą ogrzewania pod ciśnieniem wyżej niż do normalnego punktu wrzenia, oraz późniejszy wynalazek powierzchniowej destylacji bezkroplowej przy rafinowaniu ropy naftowej.

1 czerwca 1926 r. prof. Mościcki wybrany został Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednakże i po objęciu najwyższego urzędu Rzeczypospolitej Pan Prezydent nie przerwał swych prac naukowych.

W r. 1927 zostaje otwarty w Warszawie Chemiczny Instytut Badawczy. W styczniu b. r. następuje otwarcie wielkiej fabryki nawozów sztucznych w osadzie pod Tarnowem, nazwanej „Mościce” ku upamiętnieniu jej właściwego twórcy.

Fabryka ta będzie niejako przedłużeniem prac fabryki w Chorzowie i ma nieocenione znaczenie dla rozwoju rolnictwa polskiego.

W dniu dzisiejszym kiedy cała Polska składa Panu Prezydentowi życzenia z okazji jego imienin i nam będzie wolno życzyć Panu Prezydentowi, aby państwo pod jego kierownictwem szło drogą postępu ku szczęśliwej i wolnej przyszłości.

W—ski.

PRZEGLĄD PRASY

FURJA KRAKAUERSKA.

Znana powieściopisarka M. J. Wielopolska ma pióro kłasiwe i ostre, jak osa. Niejednokrotnie dała się we znaki i położyla na obie łopatki „narodowego” szczekacza z „A—B—C” — Adolfa Nowaczyńskiego. Cynik ten, o którym legenda mówi, że okradłszy własną piastunkę z koralu, zakopał je w ziemi, nie ma żadnych sentymentów nawet dla najbliższych. Tembardziej dla p. M. J. Wielopolskiej. Umaczawszy pióro w niewonnym kale, wylewa w „Gazecie Warszawskiej” jad i nienawiść, rzuca gromami pomsty, kąpie się w sprostności.

Należy ustalić i stwierdzić, że ta dama „Wielopolska” przez te kilka lat „działalności” swoją historyczną, spazmatyczną, wulgarną, czczewyczącą pisaną tak sanacji, jak jeszcze więcej Piłsudczyźnie, a jak najwięcej Piłsudskiemu oddała sporo przysług, ale... niedźwiedzi. Gdyby tak rozwydrzonej przekupki w tamtej prasie nie było, trzebaby ją wynaleźć i do nich w opakowaniu starannym wysłać.

Jest to ustęp najłagodniejszy. Dówód, jak p. Wielopolska dała się we znaki miedzianemu straszakowi endeckiemu.

Piłsudczyzna nie reflektuje na kogośkolwiek do „pisaniny”. A już najmniej na p. Nowaczyńskiego, choćby go można za miskę podlej soczewicy kupić. Takich Piłsudczyzna ze względów moralnych wiesza!

NOWA PLACÓWKA NAUKOWA.

W najbliższym czasie powstaje w Wilnie pierwszorzędnego znaczenia placówka naukowa: Instytut naukowy — badawczy Europy Wschodniej. Pisze o nim „Kurjer Wileński”:

Od dłuższego już czasu grono uczonych i polityków, interesujących się zagadnieniami wschodnich ziem Rzeczypospolitej i sąsiadujących z niemi krajów, zastanawiało się nad potrzebą zorganizowania instytucji, która w sposób obiektywny i naukowy podjęłaby badanie terenów pomiędzy morzem Czarnym i Bałtykiem, uwzględniając w tych badaniach zarówno historyczny rozwój stosunków, jak i stan ich obecny pod względem etnograficznym, politycznym, kulturalnym i gospodarczym. Ekspansja kulturalna i gospodarcza dawnej Rzeczypospolitej na te tereny odegrała bardzo wielką rolę w kształtowaniu się

miejsowych stosunków. Nie może więc być obojętną zarówno dla nauki jak i polityki polskiej dzisiejsza sytuacja i tendencje rozwojowe powyższych krajów.

Rezultatem tych rozważań była inicjatywa założenia w Wilnie, jako naturalnym ośrodku historycznego krzyżowania się rozmaitych wpływów i jednym pozostającym do dyspozycji miastu, posiadającym wielkie historyczne tradycje oraz wszelkie warunki do szerzej pracy naukowej, instytucji naukowej — szkolnej, poświęconej tak pojętym zadaniom.

Należy życzyć Instytutowi, by spełniał swe zadania tak, jak opiewa jego statut, a więc wszechstronnie i należyście.

PROBLEM AGRARNY I PROBLEM WIEJSKI.

Istnieje — zwłaszcza na wsi — nawianna wiara, że reforma rolna jest cudownym lekiem znachorskim i przedśmionkiem raju ziemskiego.

Pokutuje mylne przekonanie, że po jej przeprowadzeniu nastanie ogólny dobrobyt z kurą na obiad i dwoma parami butów na zmianę. Tak nie jest. Na ten temat wypowiada się „Dziennik poznawski” następująco:

Rozwiązać problem wiejski znaczy to wskazać środki usunięcia przeludnienia względnie wskazać pracę i możliwość zarobku tej coraz liczniejszej części ludności wiejskiej, która pracy tej i zarobków jest dziś pozbawiona. Nie może ulegać najmniejszej wątpliwości, że rozparcelowanie ziemi folwarcznej problemu nie rozwiązuje. Cały podlegający parcelacji zapas ziemi wystarczyłby (użyty racjonalnie) zaledwie do upelnorolenia jednej trzeciej części gospodarstw karłowatych. A gdzie podziąć się ma pozbawiona chleba służba folwarczna i cała ludność bezrolna? Przecież tej bezrolnej ludności przybywać będzie stale, gdyż spodziewać się należy, że w najbliższym czasie nastąpi ustawowe ograniczenie podziału drobnej własności.

Problem agrarny, a raczej problem wiejski są zagadnieniami wyjątkowo ważnymi. Wobec rocznego wzrostu ludności o przeszło pół miliona głów winne państwo szukać rozwiązania. Emigracja stała i sezonowa są dla państwa klęskami. A wobec braku dostatecznych kapitałów, by wszystkim dać zatrudnienie, są czasową koniecznością, której nikt nie zmienia.

HASŁO GOSPODARCZE

Na drodze do pokoju Polski Umiejętność likwidowania zatargów gospodarczych jest pierwszym warunkiem unikania starć zbrojnych między państwami

Nie trzeba chyba dowodzić, że umiejętność likwidowania zatargów gospodarczych jest pierwszym warunkiem unikania starć zbrojnych między państwami. Prawdą tę jednak powtórzyć trzeba dziś właśnie w Polsce, by unaocznic, jak ważnym czynnikiem pokojowym w Europie jest nasza państwo, w szczególności zaś ostatnie sukcesy na tem polu odniesione przez rząd obecną.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych ogłosiło już tekst układu likwidacyjnego polsko-niemieckiego, według którego zarówno Polska jak i Rzesza niemiecka likwidują ostatecznie wzajemne pretensje wojenne obydwa państw i ich obywateli. Rzecz jasna, że w umowie tej poczynione zostały klauzule, w niczem nienaruszające suwerenności układających się stron.

Nie o analizę samego układu idzie nam w tej chwili. Pragniemy tylko ku przestrodze pewnych „zapalonych głów” podkreślić, jak szkodliwą rzeczą jest „odgrywanie się” partij politycznych na patriotyzmie mas.

Nikt z państwowo myślących ludzi w Polsce nie ma chyba powodu ani zamiaru darzyć sympatią Niemców, do niedawna jeszcze najbezwzględniejszych ciemiężców polskości, a nadal teraz jeszcze roszcujących pretensje do „rewizji” naszych granic zachodnich.

Czy jednakże wolno same tylko uczucia przykładać jako kryterium do oceny wielkich zagadnień państwowych i międzynarodowych?

Wystarczy tylko zejść na grunt praktyczny, by naocznie przekonać się, jak pozytywną doniosłość posiadają ostatnie posunięcia rządu polskiego w stosunku do Niemiec.

Rzeczą mądrego rządu jest, poprowadzić sprawy państwowe, a w szczególności zaś politykę gospodarczą i zagraniczną, w ten sposób, by państwo w chwilach krytycznych nie znajdowało się w sytuacji osaczonego przez wszystkich sąsiadów.

Jeżeli prawdą jest, że wojna jest wynikiem takiego lub innego układu stosunków gospodarczych, to niemięcej prawdą jest, że właściwa polityka gospodarcza w stosunku do państw obcych, zwłaszcza sąsiednich, pozwala bądź wogóle wojny uniknąć, bądź też w chwili krytycznej mieć naturalnego sojusznika.

Wieczna wojna gospodarcza w konsekwencji prowadzi do starć zbrojnych. To też nawet najsilniejsze militarne państwa w dobrze zrozumianym własnym interesie starają się likwidować w sposób najmniej bolesny wszelkie konflikty gospodarcze, rozumiejąc, że wojna jest klęską dla wszystkich, zarówno dla zwyciężonych jak i dla zwycięzców. Dowiodła tego ostatnia wojna światowa, — jeszcze groźniejszymi zaś pod tym względem musiałaby okazać, oczywiście, wojny przyszłe.

Buta niemiecka i nieliczenie się, raczej niedocenianie faktu istnienia i rozwoju odbudowanego Państwa Polskiego, doprowadziły do wojny gospodarczej polsko-niemieckiej. Skutki tej wojny odczuły Niemcy dotkliwie i fakt ten staje się coraz bardziej zrozumiały dla niemieckich czynników gospodarczych. Niemniej przecie wojna celna z Niemcami dała się odczuć również i nam. Rzecz rządu polskiego było zlikwidowanie tego poważnego konfliktu gospodarczego, który niechybnie musiałby doprowadzić w przyszłości do starć znacznie poważniejszych.

Jako pierwszy etap pracy w tym kierunku zawarty został układ likwidacyjny polsko-niemiecki, po którym z kolei nastąpić ma zawarcie traktatu handlowego. Rzeczą dalszej polityki gospodarczej obydwa rządów jest zainteresowanie obydwa narodów pod względem gospodarczym w takim stopniu, by wzajemna wojna stała się dla tych narodów nie do pomyslenia.

Poza Rzeszą Niemiecką pozostaje drugi potężny sąsiad — Rosja — i pozostają inni pomniejsi sąsiedzi, wobec których rząd polski stosuje ten sam system, doprowadzić mający do ułożenia się trwałego współżycia pokojowego.

Nietyle więc ze smutkiem, ile ze zdziwieniem należy przyjąć fakt, że w tak doniosłej chwili decydującej o trwałości pokoju dla Polski t. zw. „narodowe” sfery partyjne usiłują z zawartego układu gospodarczego ukuć broń polityczną jedynie dlatego, że liczą na nieprzyjazne wobec niedawnego państwa zaborczego uczucia narodu polskiego.

Jest to prostym przestępstwem wobec przysięgi Państwa i jego pokojowego rozwoju.

Śmiało rzec bowiem można, że jeśli rządowi polskiemu uda się zawrzeć układy gospodarcze ze wszystkimi z Polską sąsiadującymi państwami, to przejdzie on do historii jako rząd, który na długie dziesiątki lat zabezpieczył w Polsce pokój. Natomiast wygrywanie przez endecję nienawiści narodowej czy rasowej w polityce — jest tylko świadomym męceniem opinii — dla celów „wiadomych”.

M. B.

Mieszanki spirytusowo-benzynowe do napędu motorów rozpowszechniają się i u nas

Fachowa prasa zagraniczna, porównując ceny spirytusu do celów napędowych w różnych krajach Europy, podkreśla taniość tego spirytusu w Polsce. Sprzedawany on jest mianowicie po zł. 52 za 1 hl. 100 stóp. gdy np. we Francji kosztuje zł. 62,75, a w Niemczech zł. 65,10.

W związku z powyższem dowiadujemy się, że sprawa wprowadzenia mieszanki napędowej spirytusowo-benzynowej jest u nas na najlepszej drodze. Zainstalowana w Kutnie, dzięki poparciu Państwowego Monopolu Spirytusowego, fabryka spirytusu bezwodnego, stanowi

cego konieczny składnik mieszanki, wyprodukowała w kampanji 1928/29 około 600.000 ltr. w bieżącej zaś kampanji przewiduje produkcję przeszło 2.000.000 ltr.

Państwowy Monopol Spirytusowy nie waha się przed ponoszeniem znacznych ofiar materialnych, aby rozpowszechnić użycie mieszanki, ponieważ powiększenie jej zbytu jest jedyną drogą, poza eksportem, do zwiększenia zbytu spirytusu technicznego. Wystarczy powiedzieć, że sprzedając spirytus do celów napędowych po zł. 52 1 hl., do każdego hl. Monopol dokłada około 74 zł. (ISKRA)

Z Państwowego Monopolu Spirytusowego

Państwowy Monopol Spirytusowy wpłacił do Skarbu Państwa w IV-ym kwartale roku ubiegłego zł. 123 miliony (w październiku i listopadzie po 40 milj., w grudniu — 43 milj.). Jest to najwyższa wpłata kwartalna w r. 1929, bowiem w kw. I-ym wpłacono zł. 108 milj., II-im zł. 94 milj., III-im zł. 105,5 milj. Na rachunek samorządów wpłacono w kw. IV-ym zł. 11,2 milj., wobec zł. 9,1 milj. w kw. III-im.

Sprzedaż spirytusu na wszystkie cele wyniosła w listopadzie r. ub. ogółem 5.327 tys. litrów 100%. W porównaniu z r. 1928 obniżyła się nieco ilość spirytusu sprzedanego do spożycia w postaci trunków, mianowicie w listopadzie 1928 r. wynosiła ona 4.325 tys., a w listopadzie 1929 r. — 4.226 tys. litrów 100%. Lwia część tej różnicy w ilości 82 tys. litrów 100% przypada na spirytus do wyrobu wódek gatunkowych. Godny podkreślenia jest fakt, że jednocześnie wzrosła ilość spirytusu sprzedanego na cele pozatrunkowe, a zwłaszcza denaturatu, którego w listopadzie 1928 r. sprzedano 553 tys., a w listopadzie 1929 r. — 603 tys. litrów 100%.

Olbrzymi wzrost eksportu spirytusu z Polski

Jak się dowiadujemy obliczenia za rok 1929 wykazują, że eksport spirytusu z Polski w roku ub. wyniósł 72.000 hektolitrow, co stanowi olbrzymi, bo blisko 12-krotny wzrost w porównaniu z rokiem 1928, w którym wywieziono za ledwie 7.200 hektolitrow.

Liczyb powyższe w sposób jaskrawy potwierdzają przesłanki, na podstawie których w końcu 1928 r. wyłączone zostało tylko organizacje eksportowej — Sp. Akc. „Spirytus”, stworzonej i pracującej przy współudziale Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Jak się okazuje sprawa eksportu spirytusu stanowiąca, obok rozpowszechniania mieszanki benzynowo-spirytusowej do napędu motorów, jedyną drogą do zwiększenia produkcji naszych gorzelni, doczekała się wreszcie racjonalnego u nas rozwiązania. (ISKRA)

Udział Turcji w M. W. K. T.

Według ostatnio odebranych przez nas informacji, Turcja weźmie udział w Międzynarodowej Wystawie Komunikacji i Turystyki w Poznaniu w zakresie następującym: 1) w dziale komunikacji zademonstruje rozwój, reorganizację i przyszłość tureckiej marynarki handlowej i jej portów — Stambułu i Smyrny. W sekcji kolejnictwa da pokaz rozwoju ruchu osobowego i towarowego w Turcji oraz zademonstruje swe pociągi luksusowe (komunikacji międzynarodowej). Poza tem w dziale komunikacji ogólnej pragnie uwidocznić rozwój swego lotnictwa, poczty i telegrafu oraz automobilizmu i budowy dróg. W dziale turystyki mają być ekspozowane przez Turcję fotografie, obrazy i mapy plastyczne, uwidoczniające wszystkie malownicze miejscowości Turcji — Bosforu, Złotego Rogu, Stambułu Kjaht-Hane, Prinkipo itd., jak również znanych tu relickich miejscowości kąpielowych, ich hotele i urządzenia nowoczesne.

Kto wejdzie do prezydium Banku Reparatywnego?

W dobrze poinformowanych kołach londyńskiej City uważają za rzecz pewną wejście w skład rady zarządzającej Banku Reparatywnego prezesa Federal Reserve Banku of N. York, p. Mac Garrah. Jako kandydata na stanowisko prezesa Banku uważają tu b. ministra skarbu W. Brytanji, p. Mac Kennah. Zdecydowaną natomiast jest już kwestja powołania do dyrekcji Banku francuskiego eksperta do spraw finansowych p. Quesnay'a.

528

RAJ

KINO **RAJ** TEATR

Dziś i dni następnych! **Bałucki 5 Rynek** **Bałucki 5 Rynek** Dziś i dni następnych!

Dziś sensacja nad sensacje! Potężny Film p.t.

PRZEKLEŃSTWO KLEJNOTÓW

Morze przeżyć wśród „Zaczarowanego domu duchów”

ESTERA RALSTON

W roli głównej:

Nad program: **FARSA** Nad program: **FARSA**

Ilustracja muzyczna ściśle dostosowana pod kier. p. E. ZILBERSZACA

Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 3° i 50 gr.

Ceny miejsc niższe 30, 50, 75, gr. i 1 zł.

Początek seansów w dni powszednie o godz. 4 po poł. w soboty, nied. sw. o g. 12 w poł.

Następny prog. **WILIAM DESMOND** w filmie „KLUB CZARNEJ REKI”

Zestawienie wkładów w P. K. O. według zawodów Najwięcej książeczek przypada na młodzież

Kapitał złożony na książeczkach oszczędnościowych w P. K. O. wynosił w dniu 31 grudnia 1929 roku 140 milj. zł. a wraz z wkładami, pochodzącymi z waloryzacji wkładów markowych 173 milj. zł.

Łączna ilość książeczek oszczędnościowych wszystkich typów wraz z książeczkami pochodzącymi z waloryzacji wyrażała się na dzień 31 grudnia r. ub. cyfrą 434,305, z czego 393,620 książeczek przypada na wkłady złotowe.

Największa ilość wkładów przypada z tego na młodzież szkolną i dzieci — 96,904 (24,7%), następnie idą kolejno u-

rzędnicy i wojskowi — 69,988 (17,8%), pracownicy biurowi, handlowi i przemysłowi — 37,999 (9,7%), rzemieślnicy i robotnicy — 63,063 (16%), handlowcy i drobni kupcy 12,768 (3,2%), gospodarstwo domowe i służba 11,025 (3%), wolne zawody 34,433 (8,7%), rolnicy 5,202 (1,3%), urzędy 568 (0,1%), organizacje społeczne i ekonomiczne 2,855 (0,7%), masy spadkowe i depozyty 4,492 (1,2%), kapitaliści 1,644 (0,4%), różne zawody inne 50,705 (12,7%), przemysłowcy 880 (0,2%), Kasy szkolne i uczniowskie 1,094 (0,3%).

Tunel pod kanałem La Manche

Bezpośrednia komunikacja między Anglią a kontynentem

Projekty rozwoju komunikacji samochodowej i kolejowej stanowią w Europie Zachodniej coraz bardziej palące zagadnienie. Tempo życia jest tak wielkie, że każda godzina zaoszczędzonego czasu na pokrycie jakiegoś dużego dystansu stanowi w stosunku rocznym wartość wyrażającą się setkami tysięcy dolarów. W związku z tem, praca twórcza inżynierów czyni stałe wysiłki na drodze coraz większego udoskonalenia techniki środków komunikacyjnych. Do tych zagadnień zaliczyć musimy bezsprzecznie kwestję bezpośredniego połączenia Wielkiej Brytanii z kontynentem europejskim.

Biuro Badań Naukowych General Motors Corporation posiada w swoich archiwach ciekawe materiały, dotyczące ewolucyj, jakie przechodził ten projekt.

Myśl sama nie jest już obecnie nowa. Już za czasów Napoleona I, przedstawiono mu projekt przeprowadzenia tunelu pod kanałem La Manche. Względnie strategiczne wzięły jednak wtedy górę nad spodziewanymi korzyściami, jakoby przyniósł tunel, łączący bezpośrednio Londyn z Paryżem. Zresztą, były to czasy bardzo silnego antagonizmu Anglii i Francji, co nie mogło się przyczynić do powodzenia tego projektu. Sprawa poszła na jakiś czas w odłokę. Za czasów trzeciego Cesarstwa projekt ten znów stał się aktualny, lecz, iakkolwiek

uzyskał aprobatę Napoleona III i Królowej Wiktorji, wykonanie jego nie doszło do skutku. I tym razem także doniosłość dla życia gospodarczego obu państw została przekreślona względami wojskowymi i polityką izolacji, uprawianą przez Wielką Brytanię.

Radykalne zmiany przyniósł wiek 20, gdzie z jednej strony tempo życia ekonomicznego wymaga zastosowania jak najdalej idących oszczędności czasu, a z drugiej strony technika wojenna została postawiona tak wysoko, że kwestja zniszczenia kraju nieprzyjacielskiego z dużych odległości, i wreszcie, z trzeciej strony technika konstrukcyjna rozporządza dzisiaj takimi środkami, że gwarantuje absolutne bezpieczeństwo wykonania tego gigantycznego projektu, oraz względnie niskie koszty budowy samego kanału.

Proponowany obecnie tunel pod kanałem La Manche ma stanowić cudo techniki inżynierskiej. Koszt jego wykonania obliczają na 150 milionów dolarów, które w krótkim czasie byłoby pokryte z opłat, ściąganych od korzystających zeń. Tunel ten służyć będzie w równej mierze do komunikacji kolejowej, jak i do samochodowej. Rozmiarami swymi ma on przewyższać dziesięciokrotnie tunel dla ruchu kołowego pod

rzeką Hudson w New Yorku.

Głównym celem tunelu pod kanałem La Manche jest osiągnięcie oszczędności czasu oraz zwiększenie bezpieczeństwa w komunikacji bezpośredniej między Anglią, a kontynentem europejskim. W chwili obecnej Paryż jest nie tylko stolicą świata, ale stanowi największe centrum dla wszystkich linii kolejowych kontynentu. W razie zaś wybudowania tunelu rolę tę przejąłby Londyn. Motyw ten zdaje się skłaniać opinię angielską do przychylnego odnoszenia się do rzezonowanego projektu i, prawdopodobnie, przewyższy konserwatyzm ludności angielskiej w tej mierze. Opinia francuska stale odnosiła się do projektów tunelu pod kanałem La Manche przychylnie, z chwilą więc kiedy opinie obu narodów będą uzgodnione, będziemy mogli odbywać suchą nogą podróż z Londynu do Paryża.

Długość tunelu wynosić ma 52 km., z czego 35 pod powierzchnią wody. Przebycie tej przestrzeni koleją elektryczną zajęłoby tylko godzinę czasu, a więc, jak widzimy, oszczędność czasu bardzo wydatna.

W niedalekiej przyszłości będziemy prawdopodobnie świadkami urzeczywistnienia się tego projektu.

Trup w parlamencie brazylijskim

Zacietrzewienie wśród „przedstawicieli narodu”

Parlament w Brazylii — jak zresztą i we wszystkich innych państwach — przechodzi kryzys, który ujemnie wpływa na tok jego prac i dotychczasowej roli.

Dochodzi tam już nawet do zewnętrznych wyrażań nierównych „humorów” i zdań wśród posłów. Pisana brazylijskie donoszą właśnie o smutnem zakończeniu „dyskusji” poselskiej na jednym z posiedzeń plenarnych.

Otóż poseł Simoens Lopez, nie mogąc inaczej wywrzeć gniewu na swym przeciwniku pośle Sonza Filho, wygrzmocił go poprostu łaską na oczach całego parlamentu.

Gdy obity poseł w obronie swego honoru wydobyl na to rewolwer, ojciec Simoensa Lopeza, znajdujący się przypadkowo na galerji, celnym strzałem położył go trupem na miejscu.

Jak widać, parlament wyrodnieje nie tylko w Europie i nie tylko w Belgradzie padają trupy poselskie, jako ofiara niepożądanych partyjnych „dyskusyj” i

zacierzwienia wśród „przedstawicieli narodu”.

Światowa produkcja metalów w ostatnich latach

Według amerykańskich obliczeń statystycznych wyprodukowano w latach 1926-1928, 1929 w tonnach: Miedzi — 1,416,000, 1,577,000, 1,693,000, 1,830,000. Cynku — 1,235,000, 1,320,000, 1,413,000, 1,346,000. Ołowiu — 1,598,000, 1,671,000, 1,645,000, 1,959,000. Cyn — 147,000, 158,000, 185,000, 176,000.

Giełda zbożowa

żyto 21,00 — 21,50; Pszenica 36,50 — 37,50; Owies jednolity 19,00 — 20,00; Jęczmień na kaszę 20,00 — 21,00; Jęczmień browarny 25,00 — 26,00; Mąka pszenna luksusowa 68,00 — 71,00; Mąka pszenna 0000 59,00 — 61,00; Mąka żytnia według typu przepisowego 37,00 — 37,50; Otreby pszenne szale 19,00 — 20,00; Otreby pszenne średnie 15,00 — 16,00; Otreby żytnie 11,00 — 11,25; Kuchy łbane 37,00 — 38,00; Kuchy rzepakowe 28,00 — 29,00;

Rekordowe nazwiska 1541 razy karany

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że rekord najdłuższego na świecie nazwiska należy do pewnego władcy indyjskiego, mającego wprawdzie kwieciste, ale nie przydługie jednak nazwisko, które brzmi: Siritavibawanadityapanarapanditahammaramahadhipatinarapatistithu. Uf! zmęczymy się — 69 liter. Ów egzotyczny władca nie powinien wcale się dziwić, jeśli go będą nazywać nieco zdrobniałym imieniem. A kto wie, czy nie ładniej zowie się inny rekordzista nazwiskowy, pewien Chińczyk z Baltimore, w Stanach Zjednoczonych, którego całe nazwisko składa się z jednej zaledwie litery — L.

Niewątpliwie rekord światowy co do ilości kar sądowych ustanowił pewien włóczęga, aresztowany ostatnio w Sztokholmie. Liczy on lat 50, w ciągu których dotychczas już zdążył być karany 1541 razy. Obecna sprawa jest 1542-gą z rzędu. Cyfrę tę łagodzi do pewnego stopnia to, że w Szwecji do rzędu przestępstw karalnych zalicza się również żebractwo. W każdym jednak razie „wytrwałość” zawodowego delikwenta nawet tam wprowadza sądy w zakłopotanie.

KINO-TEATR 503

LUNA

Dziś i dni następnych
Arcydzieło filmowe słynnej wytwórni
Metro-Goldwyn-Meyer

SEN o MIŁOŚCI

W rolach głównych
Joan Crawford
Nills Asther
Aillen Pringle
Carmel Meyers

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej od dyrektora A. CZADNOWSKIEGO
Początek seansów o godz. 4—ej popoł., w soboty niedz. i święta o godz. 12—ej w południe
Ceny miejsc na pierwsze seansy od 1 zł., w sob. niedz. i święta o godz. 12—ej do 3—ej po poł. wszystkie miejsca po 1 zł.

PHILIP MACDONALD
Przedruk wzbroniony

ZEMSTA DETEKTYWA

(„THE WHITE CROW”)
autoryzowany przekład Janiny Sujkowskiej.
Nr. 26

Twarz Antoniego przybrała wyraz, podług wyrażenia jego żony, djabełski. Minął Pike'a, poczem zawrócił, dogonił go i złożywszy na policyjnym ramieniu ciężką ręką, rzekł chropowatym głosem:

— Aresztuję pana w związku z zamordowaniem sir Alberta Lines-Bowera. Cokolwiekby pan powiedział...

Policjant odwrócił się błyskawicznym ruchem.

— Na Boga! to pan — roześmiał się wesoło.

— Nie żartuję. Zabieram pana ze sobą. A o czterdziesty pierwszy nie potrzebuje się pan kłopotać. Właśnie stamtąd idę... Czy tu nigdzie niema taksówka?

— Obejdziemy się bez nich, panie. Na rogu czeka autobus. Możemy go sobie pożyczyć.

Pike gwizdnął i machnął ręką. Długi ciemnoniebieski wóz podjechał cicho pod chodnik.

Antoni pokazał zęby w szerokim uśmiechu.

— Ot, co to znaczy policja! Wszystko na rozkaz! Pike zakaszlał.

— Nic się pan nie dowiedział o chłopcu? — zapytał Antoni wlepiając w badawcze spojrzenie.

— Panie Pike, pan ma coś w zanadrzu? Policjant otworzył szeroko czarne oczy.

— Ja panie!

— Tak, moje niewiniątko, pan: Od chwili, jakżeśmy się rozstali dziś z rana, wyszło najaw coś nowego. Ale pewnie nie hrnest, boby się pan tu nie włożył.

Opowiedział o widzeniu się z panią Taylor i o nieobecności Lenneta.

— Psiakość! — rzekł Pike. Lubli kłąć i miał cały repertuar przekleństw przeważnie łagodnych. — Ciężkie licho! Więc go niema? — Wyjął z kieszeni kopertę, a z koperty dwa przedmioty, które złożył na dłoni towarzysza. — Znalazłem w biurku chłopca — objaśnił. Pojadę z panem. Rzeczywiście niema tu co robić.

Wsiadli do autobusu, który pomknął z miejsca niby pocisk wyrzucony z armaty. Antoni przyjrzał się trzymanym w ręku przedmiotom. Były to: złożona połowa arkusika papieru listowego w dobrym gatunku i kawałek wosku z odcisniętymi z jednej strony trzema rowkami.

Rozwinął lekko zgnieciony papier. Prawie trzecia część kartki była oddarta. Na reszcie widniało kilka niepełnych zdań:

zaprzestanie natychmiast
w związku ze sprawą
staną przedsięwzięte odpowiednie kroki
postrada życie
przez B. bo inaczej.

że,
mogę zginać, ale zabiję
szatana!

— No, no! — rzekł Antoni. Złożył papier i obejrzał wosk. — A to co? Wosk do modelowania? Tak. — Przyjrzał się odcisniętym znakom. — Częściowy odcisk klucza, powiedziałbym.

Inspektor skinął głową.

— Słusna uwaga. Tego oto klucza — wydobyl z drugiej kieszeni mały mosiężny klucz.

— Masz pan zmysł do efektów dramatycznych.

Pewnie klucz biurowy?

— Tak jest. Klucz od gabinetu Lines-Bowera.

— No! No! — powtórzył znów detektyw i wyjął oknem. Przejechali właśnie przez Vauxhall Bridge — Dokąd jedziemy?

— Nie dam ci rozkazu. To znaczy do Yardu.

— Powiedz mu pan Stukely Gardens trzydzieści dziewięć. Mój dom — rzekł Antoni. — A może panu to nie na rękę?

— Ależ nie. Z przyjemnością z panem pojadę.

Znalazłszy się na miejscu, Gethryn zaprowadził go ścieżką na górę do swego gabinetu i poczęstował go papierosami, whisky i wodą sodową. Następnie usiadł przy stole i położył przed sobą wosk, podarty list i świecący klucz.

— Co za sprawa! — zauważył. — Istny rebus. Zagadka za zagadką i ani odrobiny sensu.

— Czy tak? — rzucił pytająco Pike

Antoni spojrzał na niego.

— Przecież pan widzi.

Inspektor potrzaskał głową. Jego długa twarz miała wyraz trochę żalostny, choć w małych czarnych oczach paliły się iskierki.

— Jeszcze nie myślę, panie.

— Nawet o Lennecie? — zapytał gospodarz.

— Nie.... Tego nie można nazwać myśleniem. To nie znaczy jednak, że nie chciałbym się z nim zobaczyć — Urwał i zakończył znacząco: — Może się spotkamy jutro albo pojutrze.

Teraz potrzaskał głową Antoni. Kiedy się odezwał w głosie jego brzmiała zaduma. Zmienił pozornie przedmiot rozmowy.

— Wie pan, możnaby wysunąć teorię samobójstwa przez morderstwo. Oryginalna koncepcja....

— Nie rozumiem....? — rzucił ostro Pike.

(d. c. n.)

KRONIKA

LUTY

1

SOBOTA.

DZIS:

Ignacego

JUTRO:

M. B. Gromn.

Ws. słońca g. 8 m. 7
Zachód „ g. 16 m. 5
Ws. słońca g. 8 m. 7
Zachód „ g. 5 m. 57

Nabożeństwa w kościołach ewangelickich w języku polskim

W niedzielę dnia 2 b. m. nabożeństwo odprawi w kościele św. Trójcy o godz. 12-iej w południe pastor Kotula, a w kościele św. Jana w tymże czasie pastor Berndt.

Odczyt Polskiego Czerwonego Krzyża

Z powodu braku wolnej sali w lokalu Y. M. C. A., projektowany odczyt w dniu 2 lutego r. b. (niedziela) nie odbędzie się.

Zabezpieczenie fabryk monopolu tytoniowego i spirytusowego przed pożarem

W dniu wczorajszym bawił w naszym mieście z polecenia Min. Skarbu kapitan straży ogniowej p. Kubaszewski, który zapoznał się ze stanem bezpieczeństwa pożarnego w monopolu tytoniowym i spirytusowym.

Kapitan Kubaszewski wydał odpowiednie zarządzenia zabezpieczające mienie państwowe przed pożarami. (w)

Rząd o zmianie Konstytucji

Poczucie konieczności zmiany Konstytucji coraz silniej przenika szerokie masy społeczeństwa. Mowy członków b. Rządu, wygłoszone przed kryzysem gabinetowym, stanowią platformę, na jakiej toczą się obecnie dyskusje nad zasadami Konstytucji nowej.

Liga Mocarstwowego Rozwoju Polski przystąpiła ostatnio do ogłoszenia tych mów w wydaniu broszurowym.

Do tej chwili ukazały się mowy b. premiera Kazimierza Świątalskiego, ministra Poczt i Telegrafów Ignacego Boerner, min. Oświaty Sławomira Czerwińskiego i min. Przemysłu i Handlu Eugeniusza Kwiatkowskiego.

Dla udostępnienia ogółowi obywateli zapoznania się z projektowanymi zasadami nowej Konstytucji, Liga Mocarstwowego Rozwoju Polski oznaczyła cenę każdej z wymienionych broszur na 25 groszy dla handlu księgarskiego i na 15 gr. przy zamówieniach skierowanych bezpośrednio do Zarządu Ligi — Warszawa, Nowy-Swiat Nr. 67.

Wyrażamy przekonanie, że mowy ministrów znajdują się w rękach każdego świadomego obywatela.

WIELKA KRADZIEŻ KOLEJOWA

**P. K. P. uszkodzone zostały na przeszło 100000 zł.
Aresztowanie całej obsługi pociągu**

Od dłuższego czasu władze kolejowe, jakoteż Urząd Śledczy w Łodzi, były stale alarmowane o tajemniczych kradzieżach, jakich dokonywano przy transpor-

towaniu paczek względnie bagaży, za pośrednictwem P. K. P.

W związku z powyższymi władze śledcze roztoczyły ścisłą obserwację, nad

przesyłkami kolejowymi i w rezultacie wykryły faktycznych sprawców kradzieży, których dokonywali na odcinku Koło — Łowicz i Żelkowie — Głowno i osadzili ich w areszcie.

W dniu wczorajszym władze śledcze znów zostały zaalarmowane o niebywałej kradzieży kolejowej, jakiej dokonano Głowno — Zgierz.

Na skutek powyższego meldunku, na miejsce przestępstwa wyjechał podinspektor n. p. Nosek w towarzystwie komisarza Zemlera oraz kilkunastu wywiadowców Urzędu Śledczego i po przybyciu na miejsce rozpoczęli wstępne dochodzenie, w którym ustalono, że nad ranem wyruszył z Głowna pociąg towarowy przy obsłudze 13 osób łącznie z maszynistami, w którym załadowane były różne towary oraz przyrządy elektrotechniczne wysłane przez różne firmy z Warszawy i przeznaczone dla przedsiębiorstw Zgierskich i Łódzkich.

W niewyjaśniony dotychczas sposób na szlaku pomiędzy Głownem a Zgierzem, towar w postaci kilkunastu bel oraz kilku paczek z aparatami elektrotechnicznymi, znikł z zamkniętych wagonów.

Po przybyciu na stację kolejową w Zgierz, jeden z brekowych stwierdził, że plomba jednego z wagonów, w którym były wyżej wymienione paczki, jest naruszona, o czym niezwłocznie zawiadomił kierownika ruchu stacji.

Na skutek powyższego zawiadomienia stacji łącznie z obsługą pociągu otworzył wagon i ku ogólnemu zdziwieniu znalazł puste niemal wnętrza wagonu.

Zawiadomienie natychmiast po wiadomości o kradzieży bagażów władze kolejowe w Łodzi, które z kolei zwróciły się do Urzędu Śledczego o pomoc.

Straty spowodowane kradzieżą, według prowizorycznych obliczeń wynoszą ponad 100,000 złotych.

Kradzież, jak to ustalono w dochodzeniu była zgóry uplanowana i udział w niej musiała mieć również obsługa pociągu, gdyż ślady wskazują, że w czasie biegu pociągu pomiędzy stacjami Głowno — Stryków, paczki wyrzucano na zbocza nasypu, gdzie zabierali je oczekujący tam wspólnicy szajki złodziejskiej.

Wobec takiego stanu rzeczy, Urząd Śledczy po porozumieniu się z władzami kolejowymi zarządził zatrzymanie wszystkich członków obsługi w liczbie 13 osób, których zawieszono w czynnościach służbowych i osadzono w areszcie.

Śledztwo zatacza coraz szersze kręgi i ślady prowadzą do Łodzi, gdzie jak wiadomo jest najlepszy rynek zbytu na skradzione towary.

Władze śledcze są na tropie złodziei i ujęcie ich spodziewane jest każdej chwili. (w)

W dniu 30 stycznia 1930r. zmarł członek Cechu Malarzy i Lakierników

Ś P

ERYK BRAUN

W zmarłym tracimy koleżę, który dla spraw Cechu był zawsze szczerze oddany.

Cześć Jego pamięci

ZARZĄD CECHU

Wdzięczność ludzka zabrała swemu dobroczyńcy 600 zł. udając napad rabunkowy

Wczoraj późnym wieczorem zgłosiła się do V komisariatu P. P. jakaś kobieta, która oświadczyła dyżurnemu przodownikowi, iż przed chwilą została pobita i obrabowana przez jakiegoś nieznanego napastnika.

Na dowód prawdy słów swoich przybyła, która nazywa się Ruchla Srednicka i mieszka przy ulicy Wolborskiej 10, pokazała liczne ślady na ciele.

Następnie Srednicka opowiedziała dyżurnemu przodownikowi P. P., iż mieszka z mężem swym i dziećmi, że wszyscy cierpią wielką nędzę i dopiero niedawno warunki ich poprawiły się nieco dzięki wsparciu miłośników poważnego kupca drobiu p. Japończyka.

Widząc nędzę Srednickich p. Japończyk dał Srednickiemu 1000 zł. i kazał mu dla siebie skupować drób po okolicznych wsiach.

Interes szedł wcale nieźle, dzięki czemu zarobki Srednickiego wystarczały już na życie dla rodziny.

Onegdaj Srednicki z polecenia p. Japończyka wyjechał do Przysuchy pod Łodzią celem zakupu większej ilości drobiu.

Ponieważ w drogę zabrał tylko 1000 zł. a transakcja powinna być wynosić znacznie więcej p. Japończyk wręczył żonie jego Ruchli 600 zł. z poleceniem przewiezienia ich mężowi.

Te właśnie pieniądze zostały jej zabrane przy zbiegu ulic Kilińskiego i Jakóba obok fabryki Biedermann.

Policja wszczęła dochodzenie w tej sprawie i śledztwo dało niezwykle ciekawe wyniki, okazało się bowiem, iż Srednicka nie została wcale obrabowana, lecz symulowała tylko napad, pieniądze zaś swego dobroczyńcy ukryła.

Echa strzałów do dyr. Margońskiego Sąd Apelacyjny zmniejszył Adamskiemu karę do dwóch lat

W swoim czasie głośną była w Zgierzu historia zamachu na dyr. Margońskiego dokonanego przez robotnika tejże fabryki Adamskiego, który oddał do niego kilka strzałów rewolwerowych.

Strzały na szczęście chybiły i dyr. Margoński wyszedł z zamachu bez szwanku.

Tym zamachu było wydalenie Adamskiego z fabryki za nalogowe pijaństwo.

Sąd Okręgowy łódzki po zbadaniu tej sprawy skazał go na 8 lat ciężkiego więzienia.

Obrońca oskarżonego mec. Piotr Konwniósł skargę apelacyjną, która w dniu wczorajszym była rozpatrywana przez sąd apelacyjny w Warszawie.

Sąd apelacyjny po dokładnym rozpatrzeniu sprawy zmniejszył karę do lat 2. (p)

„Operacje” złodziejskie w wagonie kolejek podmiejskich

W dniu wczorajszym w wagonie tramwajowym na linii Łódź-Pabjanice dokonano kradzieży przedmioty wartości około 3,000 złotych.

Jonczyk Józef zamieszkały w Pabjanicach przy ulicy Łaskiej 55, w Pabjanicach wioził do domu kilka paczek przedmioty bawełnianej i wełnianej. Przedzie tą Jonczyk umieścił w specjalnym przedziale

przeznaczonym dla przewożenia paczek.

W pewnym momencie gdy Jonczyk oddalił się na chwilę, w nieustalony dotychczas sposób jacyś nieznani sprawcy skradli mu jedną paczkę przedmioty wartości około 3,000 złotych.

Poszkodowany zgłosił się do policji, która wszczęła dochodzenie celem ujawnienia sprawców kradzieży. (w)

Straszliwa zemsta parobka Przez zemstę za wydalenie z pracy podpalił zabudowania folwarczne

Nocy wczorajszej służba folwarczna, w majątku Dębno-Królewskie, w powiecie Kolskim zbudzona została krzykami dozorców nocnych.

Paliły się zabudowania folwarczne; stodoły i obory. Kto żyw pośpieszył na ratunek. Przybyły również strażnicy okoliczne. Dzięki energicznej akcji ratunkowej pożar zdołano umiejscowić niedopuszczając do rozszerzenia się na budynki mieszkalne, gdy natomiast stodoły i obory folwarczne spaliły się doszczętnie, wraz z częścią narzędzi rolniczych, które znajdowały się w tych budynkach. Straty wynoszą około 40,000 złotych.

Jak ustalono w dochodzeniu policyjnym

ogień powstał skutkiem podpalenia. Energiczne dochodzenie w tem kierunku, doprowadziło do ujęcia podpalacza, którym okazał się Stefan Oliński, parobek z majątku Dębno-Królewskie, niedawno wydany z pracy za opieszałość w pracy, a który odgryzał się niejednokrotnie że zemści się srodze. Policja przybyła do mieszkania Olińskiego nie zastała go, gdyż w obawie przed grożącą mu karą ukrył on się.

Wobec powyższego prowadzone jest dalsze dochodzenie w kierunku ustalenia miejsca jego pobytu. Jak dotychczas ustalono, Oliński po dokonaniu zbrodnicy czynu zbiegł zagranicę. Za zbiegiem rozsyłano listy gończe. (w)

KINO TEATR

CZARY

Dziś i dni następnych
2 szlagierowy w podwójnym programie 20 aktów

NIEBEZPIECZNY SZLAK

Dramat sensacyjno-cowbojski w 10 akt.

W roli głównej:
TOM MIX

RIFF i RAFF

Królowie amerykańskich komików

DETEKTYWI

bomba śmiechu w 10 aktach

Pocz. o 4 pp. w sob. i niedz. o 12
Na 1-szy seans wszystkie 50 gr.

◆ **SŁOŃCE** ◆

Napiórkowskiego 28

Dziś i dni następnych 525

Królowie humoru i śmiechu

PAT i PATACHON

w swej najnowszej kreacji, jako

PODPORY TRONU

Następny program:

Jego Ekszelencja Posłaniec

Wkrótce: **TREDOWATA**

rozątek w dni powszednie od godz. 5.7 i 9,
soboty o 3 niedziele i święta o 1 W niedzielę
na pierwszy seans wszystkie miejsca po 40 grosz

Specjalna ilustracja muzyczna w wykonaniu orkiestry symfonicznej pod batutą

ROMUALDA ULATOWSKIEGO.

Tradycyjny opłatek w „Pracy”

W dniu 1 b. m. o godzinie 20 w lokalu Polskich Związków Zawodowych „Praca” odbędzie się staraniem Komisji Kulturalno — Oświatowej tradycyjny opłatek dla członków i sympatyków.

Ze Zw. Handlowców Polskich w Łodzi

Związek Zaw. Handlowców Polskich w Łodzi Piotrkowska 108 urządza dla członków Związku i zaproszonych gości w niedzielę dn. 2 lutego 4—ty z rzędu Wieczór Klubowy połączony z tańcami. W sobotę dnia 8 lutego Związek Handlowców urządza Bal Kostjumowy połączony z maskaradą, na którym przed obowiązkowym zdemaskowaniem się, przyznane zostaną nagrody za najpiękniejsze i najoryginalniejsze kostjумы.

Palce przeszyte drutem

Przy ulicy Narutowicza 34 miał miejsce nieszczęśliwy wypadek. Oto 22—letnia robotnica Róża Hoetman zam. przy ul. Żeromskiego 45 nieuwważnie manipulując maszyną spawającą książki włożyła dwa palce pod maszynę.

W chwilę potem rozległ się krzyk bólu, ponieważ maszyna a raczej drut przebił nieszczęśliwej palce na wylot.

Zawezwane pogotowie udzieliło jej pierwszej pomocy. (p)

Związki klasowe przystąpią do komitetu

Po wizycie w Łodzi ministra Prysto-
ta związki klasowe nie były zdecydowa-
ne czy przystąpić do projektowanego ko-
mitetu pomocy bezrobotnym.

Onegdaj odbyło się w tej sprawie po-
siedzenie zarządów wszystkich zwią-
zków, wchodzących w skład okręgowej
komisji związków zawodowych, gdzie
nad sprawą tą wywiązała się dłuższa
dyskusja.

W rezultacie okręgowa komisja zwią-
zków zawodowych postanowiła wziąć u-
dział w wyżej wskazanym Komitecie,
zainicjowanym przez urząd wojewód-
zki. (b)

„Zabawa Taneczna” w lokalu Harcerstwa

Dziś, dnia 1 lutego b. r. w pięknie ude-
korowanym lokalu Harcerstwa przy ul.
Ewangelickiej Nr. 9, odbędzie się Zaba-
wa Taneczna na rzecz Związku Harce-
rstwa Polskiego. Początek o godz. 10—ej a
nie 8—ej, jak mylnie podano w zaprosze-
niach.

Gdzie stanie dworzec autobusowy?

W swoim czasie donosiliśmy, że zwią-
zek inwalidów otrzymał koncesję na wy-
budowanie dworca autobusowego.

Dworzec ten stanie u zbiegu ulic Ża-
gajnikowej i Nowej i będzie urządzony
na wzór wzorowych dworców autobu-
sowych na Zachodzie. (b)

Dziś i dni następnych!

Wielkie monumentalne arcydzieło,
ilustrujące dzieje najpiękniejszej a-
wanturnicy świata
Reżyserji **Raymonda Bernarda**

KSIEŻNA TARAKANOWA

W rolach głównych
EDYTA SCHANNE
RUDOLF KLEIN-ROGGE
OLAF FJORD

Ork. symf. pod bat. Sz. Bajgelmana
Ceny miejsc na I seans 50 gr. i 1 zł.

Zabójca żony na ławie oskarżonych

Sąd Okręgowy skazał go na 6 lat ciężkiego więzienia

W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy w Łodzi pod przewodnictwem s. o. Arnol-
da rozpatrywał niezwykle sensacyjną spra-
wę.

Na ławie oskarżonych zasiadł 34—letni
Zenobiusz Majewski mieszkaniec Pabjanic
oskarżony o zastrzelenie żony swej Tekli
z domu Gramsz.

Szczegóły tej niezwykle ciekawej spra-
wy przedstawiają się następująco:

W roku 1918 Zenobiusz Majewski za-
mężnił obywatel Pabjanic ożenił się z Te-
klą Gramszówną mieszkanką Pabjanic li-
czącą wówczas 18 lat.

Pierwsze kilka lat pożycia małżeńskiego
były istną idyllą, z biegiem jednak cza-
su stosunki popsuły się znacznie.

Majewski poczęł zaniedbywać żonę i
małego synka, zawiązał stosunek miłosny
z niejaką panną Marią Wlazłowicz, afi-
szował się z nią oficjalnie wszędzie, ba,

nawet posyłał jej prezenty przez własne-
go syna, który liczył sobie wtenczas
7 lat.

Widząc to wszystko Maria Majewska,
postanowiła skończyć z mężem i wniosła
podanie do Kurji Biskupiej z prośbą o se-
parację.

Jednocześnie zwróciła się do sądu z
prośbą o przyznanie jej pewnej kwoty na
utrzymanie i wychowanie synka, który
wtenczas zaczął chodzić do szkoły.

Obie sprawy załatwiła pomyślnie, po-
niważ Sąd przyznał jej 125 zł. miesięcz-
nie, zaś Kurja Biskupia dała jej separację.

W tym czasie Majewski bawił z Wła-
złowiczówną w Poznaniu.

Dowiedziawszy się o wyroku sądo-
wym, postanowił za wszelką cenę oprzeć
się mu i nie płacić alimentów.

W tym celu dom jaki posiadał w Pa-
bjanicach oraz przedsiębiorstwo przewo-
zo-

wo — transportowe, którego był właścicie-
lem przepisał na nazwisko matki swojej.

Sprawa ponownie oparła się o Sąd,
który doszedł do wniosku, że przepisanie
majątku odbyło się w celu uchylenia się
od płacenia alimentów, anulował zapis hi-
poteczny i zmusił tym sposobem Majew-
skiego do płacenia sumy przyznanej na
wychowanie dziecka.

Tak minęło dwa lata.

W dniu 13 listopada 1929 roku Makow-
ski przyjechał z Poznania do Pabjanic i
przyszedł do mieszkania żony swej przy
ulicy Lutomierskiej 7.

W mieszkaniu prócz żony, zastał brata
jej Artura, siostrę jej Leokadję, matkę jej
Martę oraz synka swego 10 letniego Jana.

Nie przywitawszy się z nikim z obec-
nych Majewski spytał tylko jak synek się
uczy, a usłyszawszy, że dobrze rzucił na
stół dwadzieścia złotych, oświadczając
przytem, że więcej ani grosza nie da.

Oburzona tem postępowaniem żona je-
go odpowiedziała, że pieniędzy jego nie
potrzebuje, ponieważ zarabia krawieczyz-
ną tyle, że wystarczy na życie dla niej i
dla dziecka.

Na tem tle doszło do poważnej sprzecz-
ki między małżonkami.

Ponieważ Majewski nie przebiegał w
słowach, brat żony zwrócił mu uwagę, by
wyrażał się przyzwoicie, a kiedy to nie po-
skutkowało wskazał mu drzwi.

W odpowiedzi na to Majewski uderzył
go silnie w twarz.

Siostra jego Leokadja oraz synek Jan
wybiegli na podwórkę i poczęli wzywać
pomocy.

Zanim sąsiedzi zwabieni krzykiem
przybiegli Majewski wyjął z kieszeni re-
wolwer i dwoma strzałami położył żonę
trupem na miejscu.

Następnie wybiegł z mieszkania i spot-
kawszy policjanta wręczył mu rewolwer
oświadczając, że postrzelił żonę.

Na rozprawie Majewski zeznał, iż żonę
kochał i namawiał ją do powrotu do nie-
go, zabił ją w przystępie silnego ataku
nervowego usłyszawszy jej stanowczą od-
mowną odpowiedź.

Świadkowie zbadani na rozprawie zbi-
li jednak to oświadczenie, zeznając zgod-
nie z aktem oskarżenia.

Po przemówieniu prokuratora Zabi-
skiego, który domagał się dla Majewskie-
go surowej kary zabrał głos obrońca jego
adv. Piotr Kon, który prosił o jaknajła-
godniejszy wymiar kary.

Następnie przemawiał adv. Kobyliń-
ski, który popierał powództwo cywilne,
prosząc o zasądzenie od Majewskiego 250
zł. miesięcznie na wychowanie synka,
20.000 zł. tytułem strat moralnych oraz
kosztów pogrzebowych.

Sąd po naradzie skazał Zenobiusza
Majewskiego na 6 lat ciężkiego więzienia
oraz na zapłacenie 10.000 zł. tytułem od-
szkodowania moralnego i 1200 zł. na koszt-
ta pogrzebowe. (p)

KINO MIMOZA TEATR

UL. KILIŃSKIEGO Nr. 178

Od wtorku dnia 28 stycznia, do poniedziałku dnia 3 lutego wł.

Ulica Grzechu

w roli głównej:

Emil Jannigs

Następny program:

NIBELUNG w rolach głównych:
Paweł Richter i Bernard Goetzke

Dalsze obniżenie cen mięsa i przetworów masarskich

W dniu wczorajszym, pod przewodni-
ctwem p. naczelnika Ankersztajna, odbyło
się posiedzenie sekcji mięsnej miejskiej
komisji cennikowej.

Wobec niżki cen żywca, komisja wy-
powiedziała się za obniżeniem cen mięsa
wieprzowego i przetworów masarskich o
5 proc. oraz za obniżeniem cen cielęciny
o 20—30 gr. na kilogramie. Ceny mięsa
wołowego i baraniny pozostawiono bez
zmiany.

W wolnych wnioskach członkowie ko-
misji poruszyli sprawę ostatnich zarzą-
dzeń władz administracyjnych w sprawie
kontroli mięsa wwożonego do miasta.
W dyskusji podkreślono, iż zakaz badania
certyfikatów i stempli przy wwozie mięsa
do miasta umożliwia sprowadzenie mięsa,
pochodzącego z potajemnego uboju lub
kontrolowanego wyłącznie prócz ogląda-
czy mięsa, a tem samem pogarsza stan
bezpieczeństwa pod względem sanitarno-
weterynaryjnego. Członkowie komisji, za-

równo przedstawiciele producentów jak i
konsumentów wskazywali, iż kontrola
mięsa w składach i sklepach rzeźnickich
jest technicznie nie do przeprowadzenia,
zwłaszcza, iż mięso, pochodzące z pota-
jemnego uboju jest natychmiast krajane
na mniejsze kawałki, co uniemożliwia
stwierdzenie, czy dana sztuka podlegała
badaniu weterynaryjnemu.

W wyniku dyskusji postanowiono wy-
stąpić do p. Wojewody Łódzkiego z ob-
szernym memorjałem, wskazującym na ko-
nieczność kontroli mięsa przy wwozie go
do Łodzi, zgodnie z obowiązującymi roz-
porządzeniami Ministerstwa Rolnictwa.

Uchwały Komisji w sprawie obniże-
nia cen zostały zatwierdzone na wczoraj-
szym nadzwyczajnym posiedzeniu Magi-
stratu. Nowy cennik obowiązuje, poczy-
nając od dnia jutrzejszego.

Zaznaczyć należy, iż obecna niżka
cen mięsa i przetworów masarskich jest
drugą z kolei w bieżącym miesiącu.

Wielki pożar na wsi straty wynoszą około 100000 zł.

Nocy wczorajszej we wsi Dobrachów,
powiatu Łaskiego wybuchł groźny pożar,
który z każdą minutą przybierał zastrasza-
jące rozmiary.

Pożar powstał w zagrodzie Prasiaka
Franciszka, od rozpalonego pieca i dzięki
sprzyjającemu wiatrowi w mgnieniu oka
przeniósł się na sąsiednie zabudowania.

Wobec tego, że pożar powstał w nocy,
gdy wszyscy mieszkańcy pogrążeni byli
we śnie i objął cały budynek mieszkalny
Prasiaka, nie było mowy o jakimkolwiek
ratunku i ogień panoszył się bezkarnie, a
mieszkańcy ograniczyli się i tylko do ra-
towania inwentarza żywego i odzieży.

W ten sposób pożar przeniósł się ko-
lejno na zabudowania gospodarcze Igna-
cego Krupka i Józefa Gasiorka.

Ponieważ ogień został późno dostrze-
żony, gospodarze ograniczyli się do ra-
towania tylko swego dobytku, gdy nato-
miast zagrody wyżej wymienionych spło-
nęły doszczętnie.

Spaliły się trzy domy mieszkalne, 3
stodoły, 3 obory, kilka szop wraz z narzę-
diami rolniczymi oraz cały dobytek w
mieszkaniach. Straty wynikłe z przyczyny
pożaru wynoszą około 100000 złotych.

(w)

Popierajcie wyroby krajowe!

KINO ZACHĘTA TEATR

Z G I E R S K A 2 6

Dziś i dni następnych 715

Największy monumentalny
film p. t.

SODOMA i GOMORA

W roli głównej
Michał VARKONYJ
i
Lucy DORAINÉ

Początek w dni powszednie o 4 pp., w soboty
niedziele i święta o 12 w pol. Ceny miejsc
w dni powszednie, niedziele i święta na pier-
wszy seans III m. 40 gr. II, I i balkon 60 gr.
loża 1 zł. Na następne seanse w dni po-
wszednie III m. 60 gr. I i balkon 90 gr. I m. 70
1.10, loża 1.50; w niedziele i święta III m. 70
gr. II m. 1 zł. balkon 1.10, I m. 1.20,
loża 1.80

Wkrótce: **GALGANÉK**

UWAGA! UWAGA!

ŁÓDŹ NADAJE
spiesz zaopatrzyć się w radio
tylko w firmie
T. NONAS
Piotrkowska 190 Tel. 162-33

Komisarz finansowy w gminie żydowskiej w Pabjanicach

Władze nadzorcze mianowały do gminy żydowskiej w Pabjanicach komisarza finansowego z ramienia Starostwa Łódzkiego, którego zadaniem będzie kontrolowanie gospodarki finansowej gminy. Nominacja ta wywołała wśród ludności żydowskiej Pabjanic wielkie poruszenie. (w)

Nadzwyczajne zebranie majstrów fabrycznych

W niedzielę dnia 2 lutego o godz. 10-ej rano w sali kina „Przedwiośnie” przy ul. Żeromskiego 74-76, odbędzie się nadzwyczajne zebranie majstrów fabrycznych zrzeszonych i niezrzeszonych.

Na zebraniu tem prócz omówienia całego szeregu spraw pierwszorzędnej wagi, zarząd związku złoży obszerny sprawozdanie z przebiegu obrad kongresu pracowników umysłowych w Warszawie oraz z odczytu konferencji z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, podczas jego pobytu w Łodzi.

W trosce o zdrowie ludności

W dniach 3 i 4 lutego r. b. odbędzie się w Warszawie zjazd naczelników Wydziałów Zdrowia Urzędów Wojewódzkich, na który z ramienia Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi wyjeżdża naczelnik dr. Skalski.

Zjazd poświęcony będzie omówieniu szeregu spraw dotyczących zdrowotności, a więc akcji sanitarnej, jak gruźlica, chorób wenerycznych, jaglicy i alkoholizmu.

Na zjeździe zostaną również omówione sprawy higieny społecznej, projekt ustawy o pomocy lekarskiej dla najuboższej ludności wsi oraz projekt instytucji co do pomocy lekarskiej dla urzędników państwowych. (w)

Nocne dyżury aptek

Dzisiaj dyżurują apteki: F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 27), W. Danieleckiego (Piotrkowska 127), Ilnickiego i Cymera (Wólczańska 37), Suka. Leinwebra (Plac Wolności 2), Suka. J. Hartmana (Młynarska 1), J. Kahana (Aleksandrowska 80). (p)

KINO-TEATR
◆ PALACE ◆
Piotrkowska 108.

Dzisiaj i dni następnych 539

ANNY SZUKA MEZA

arcypikantna i najweselsza farsa
w 12 aktach

W rolach głównych
rozkoszna **Anny Ondra**
Werner Futterer
i polski Krukowski
Zygfryd Arno

Początek seansów o godz. 4 pp., w sobotę i niedz. o 12 w pol. Na pierwszy seans wszystkie miejsca od 75 gr.
Muzyka M. Lidauera.

Odbiorniki

lampowe, prostowniki anodowe
głośniki i wszelki sprzęt radio-
techniczny nabywa się najko-
rzystniej w firmie
T. NONAS
Piotrkowska 190 Tel. 162-33

Wyplata zapomogi zimowej z funduszy państwowych oraz rozdawnictwo talonów opałowych

Magistrat m. Łodzi podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że od poniedziałku, dnia 27 stycznia r. b. rozpoczęła się wypłata zapomogi zimowej z funduszy państwowych za miesiąc styczeń 1930 roku, oraz rozdawnictwo talonów opałowych dla bezrobotnych, posiadających rodzinę na utrzymaniu, którzy zostali uprawnieni do zapomogi pieniężnej.

Samotni — prawa do pomocy opałowej, prowadzonej z funduszy miejskich — nie mają.

Wysokość racji opału wynosi: dla posiadających małą rodzinę — 4 ctn., dla posiadających dużą rodzinę — 6 ctn. węgla.

Wypłata zapomogi i rozdawnictwo talonów opałowych odbywa się w lokalu

Urzędu Zasiłkowego przy ul. Piotrkowskiej 212, w godzinach od 9-ej do 14-ej, według następującego porządku:

Sobota, dnia 1 lutego 1930 roku:
litery: T. U. W. Z. Ż.

od godz. 9-ej do 11-ej — bezrobotni, zarejestrowani w I Oddz. P. U. P. P. od godz. 12-ej do 14-ej — bezrobotni, zarejestrowani w II Oddz. P. U. P. P.

1) skład opałowy przy ul. Przędzalnia-
nej róg Fabrycznej,
2) miejski skład opałowy przy ul. Wę-
głowej.

Bezrobotny, zgłaszający się po zapomogę zimową i talon opałowy, jak również po odbiór węgla ze składu opałowego, powinien okazać: 1) dowód osobisty, wzgl. inne urzędowe zaświadczenie tożsamości, oraz 2) legitymację P. U. P. P.

Policja pierwsza stanęła do apelu Wczoraj wpłynęło 300 zł. od policji łódzkiej na najbiedniejszych bezrobotnych

Jak już donosiliśmy podczas konferencji w urzędzie wojewódzkim z ministrami Prystorem i Kwiatkowskim padła myśl założenia w Łodzi Obywatelskiego Komitetu Pomocy Bezrobotnym, którzy rzeczywiście znajdują się obecnie w nader krytycznych warunkach.

Komitet taki został rzeczywiście utworzony a na czele jego stanął wojewoda łódzki p. Władysław Jaszczółt.

Wczoraj pierwszy przykład dobrego zro-

zumienia swych obowiązków obywatelskich dała policja łódzka, bowiem na ręce komendanta P. P. na m. Łódź podinsp. Elseser - Niedzielskiego złożyli oficerowie i szeregowi policji 300 zł. na pomoc dla najbiedniejszych bezrobotnych m. Łodzi.

Pieniądze te p. podinsp. Niedzielski przekazał skarbnikowi Komitetu.

Przykład dany przez policję łódzką powinien znaleźć tysiącznych naśladowców. (p)

Drugi powszechny spis ludności Polski w dniu 31-go grudnia na terytorium całego państwa

W sferach rządowych przez szereg miesięcy omawiano sprawę drugiego powszechnego spisu ludności Rzeczypospolitej Polskiej — którego termin wypada na rok bieżący.

Początkowo projektowano odłożyć prze prowadzenie spisu ze względu na wielkie koszty, które pochłonęło to przedsięwzięcie. Ostatecznie jednak postanowiono dokonać spisu w ostatnim dniu 1930 roku, t. j. 31 grudnia.

Główny Urząd statystyczny otrzymał na ten cel kredyt 4 i pół miliona złotych i przystąpił do prac przygotowawczych, któ-

re potrwają czas dłuższy.

Dla przeprowadzenia spisu sporządzony musi być wykaz wszystkich miejscowości Polski, wykazy nieruchomości w miastach i wsiach i t. d.

W najbliższym czasie Min. Spraw Wewnętrznych wyda specjalne przepisy, nakazujące ludności udzielanie komisarzom spisowym wszelkich potrzebnych informacji.

Komisarze spisowi wyznaczeni będą za kilka miesięcy. Formularze spisowe, w tym roku znacznie rozszerzone, oddane będą wkrótce do druku.

Nowy system ubezpieczenia na wypadek bezrobocia

Z dniem 23 stycznia r. b. poczęła obowiązywać ustawa o zmianie niektórych postanowień ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, przez ogłoszenie jej treści w Dz. Ustaw Nr. 3 poz. 18.

Nowa ustawa powoduje dwie bardzo poważne zmiany w dotychczasowym zakresie ubezpieczeń na wypadek bezrobocia.

Tak więc w myśl nowej ustawy art. 1 obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek bezrobocia podlegają obecnie robotnicy bez różnicy płci, po ukończeniu 16 lat życia, gdy poprzednio obowiązek ten istniał tylko w stosunku do osób od 18 roku życia.

Wskutek tej zmiany, wszystkie zakłady pracy, które zabezpieczają w funduszu Bezrobocia swych robotników winny dodatkowo zabezpieczyć tych robotników, którzy do 23 stycznia ukończyli 16 lat.

Poza tem w związku ze skreśleniem postanowień art. 1, poprzedniej ustawy, również zakłady zatrudniające 5 robotników, winny zabezpieczyć swych robotników, którzy ukończyli 16 lat życia, gdy dotychczas przepisy te obowiązywały

tylko zakłady zatrudniające 7 lub więcej robotników.

Zmiana treści art. 7 ustawy z dnia 18-VII. 1924 r., powoduje, że od dnia 23 stycznia r. b. wszyscy bezrobotni, którzy zgłaszają swe prawa do zasiłku, będą mieli przyznawane zasiłki obliczone od sum do 10 zł. zarobków dziennych, gdy dotychczas stawka najwyższa wynosiła 7 zł. 50 gr.

Wkładki zakładów pracy za robotników pozostają nadal bez zmiany i wynoszą 1/8 od każdorazowo wypłaconego zarobku. (w)

Przy ul. Piotrkowskiej Nr. 183 wielka

MENAZERJA

zwierząt egzotycznych 619
Lwy, tygrysy, węże nie wiedzą latające psy 150 okazów 150 okazów

50 różnych gatunków małych
otwarte codziennie od 10 rano do 10 wieczór
wejście 50 i 30 gr.

Dalsze ograniczenie emigracji do Stanów Zjednoczonych

Według wiadomości z Nowego Jorku, mianowany ponownie generalnym komisarzem imigracyjnym Stanów Zjedn. A. P., p. Harry E. Hull, oświadczył, iż będzie bezwzględnie dążył do dalszego ograniczenia kwot imigracyjnych. Ograniczenie to przeprowadzi przy pomocy selekcji i migrantów. Hull przedłożył już kongresowi kilka billów, zezwalających na przyjazd tylko tych robotników, którzy nadawali się będą do pracy w amerykańskim przemyśle.

Detektory

najlepsze nabyć można tylko
w firmie
T. NONAS
Piotrkowska 190 Tel. 162-33

KINO-TEATR
◆ UCIECHA ◆
Limanowskiego 36 518
(dawn. Aleksandrowska).

Dzisiaj i dni następnych

Rewja gwiazd ekranu
Lya de Putti
Paweł Wegener,
Lydja Salmonowa
w wielkim dramacie egzotycznym
p. t.

WYSPA ŁEZ
(S. O. S.)

Następny program:
BIAŁE RÓŻE
W rolach głównych: **Diana Karenne**
Dolly Davis, Jack Trevor

Początek w dni powszednie o godz. 4 po poł. w soboty i święta o godz. 12

Wielki przebój 1930 r.

DJABLICA Z TRYPOLISU

W roli gł.: sława zagranicy

Arcydzieło, o którym mówi cały świat

LIANA MAID

GINA MANES ALFONS FRYLAND ANDRÉ NOX 4 asy Europejskie

Wkrótce „PALACE,”

ROZRYWKA i ODPOCZYNEK PO PRACY

TEATR KINO WIDOWISKA RADJO

TEATRY

Teatr Miejski: — Cyjankali.

CO GRAJĄ W KINACH

Bajka: — Miłość księcia Sergiusza.
Capitol: — Księżna Tarakanowa.
Casino: — Kobieta z bruku.
Czary: — Niebezpieczny szlak.
Corso: — Ciemna afera.
Era: — Królowa niewolników.
Grand - Kino: — Marsz Weselny.
Luna: — Sen o miłości.
Mimoza: — Ulica grzechu.
Odeon: — Awantury chińskie.
Przedwiośnie: — Księżniczka cyrkowa.
Palace: — Anny szuka męża.
Resursa: — Zapomniane twarze.
Raj: — Przekleństwo klejnotów.
Słońce: — Pat i Patachon.
Splendid: — Romans współczesnej panny.
Syrena: — Walka o step.
Uciecha: — Wyspa łez.
Wodewil: — Awantury chińskie.
Zachęta: — Sodoma i Gomora.

TEATR POPULARNY.

Ogródowa 18.

„KOCIOŁ CZAROWNICY”.

Dziś, sobota i niedziela dwa razy o godz. 4 popoł. i 8.30 wiecz. frapujący melodramat z rosyjskiego „Kociół czarownicy” w doskonałym wykonaniu L. Zbuckiego, M. Biskupskiej, L. Kozłowskiej, E. Waczińskiej Wł. Matuszkiewicz, i T. Warchałowskiego.

W poniedziałek dla zrzeszeń robotniczych premiera wesołej komedii Henryka Zbierzchowskiego „Małżeństwo Lohi”. Ceny miejsc najniższe od 50 gr. do 1 zł.

Na ukończeniu próby wielkiej stylowej tragedji Fr. Schiller „Intryga i miłość” w reżyserji Wł. Ziemińskiego. Zapowiedź wystawienia tego arcydzieła wzbudziła w mieście zrozumiałe zainteresowanie.

„KOPCIUSZEK”.

Dziś, sobota popoł. o godz. 4-ej i w niedzielę o godz. 12 w południe wielka atrakcja dla naszych miłośników: urozmaicona szeregiem niespodzianek, pierwszorzędnie widowisko wo ujęta bajka „Kopciuszek”. Będą to bezwzględnie ostatnie powtórzenia tego ogromnie miłego widowiska. Ceny miejsc od 50 gr. do 1.50 gr.

TEATR W SALI GEYERA.

Piotrkowska 295.

Dziś, sobota i niedziela dwa razy wyborna komedia H. Zbierzchowskiego „Małżeństwo Lohi” w reżyserji L. Zbuckiego z udziałem Bro-

nowskiej, Puchniewskiej, Paczkówny, Pilar-skiej, S. Zielińskiej, Góreckiego, Górskiego, Puchalskiego, Skorasińskiego, i Woźniaka

TEATR KAMERALNY.

Traugutta Nr. 1.

„KOCHANEK PANI VIDAL”.

Dziś sobota o godz. 8.30 w niedzielę o godz. 4.30 i o w pół do dziewiątej oraz w dni następne gorąco podczas onegdajszej premiery przyjęta świetna komedia Verneuil’a „Kochanek Pani Vidal” w koncertowej interpretacji Zofji Marcinowskiej i L. Tatarskiego oraz: I. Deh-nelówny, St. Daniłowicza, St. Michalaka i W. Scibora.

„KOBIETKA Z ELEGANCKIEGO ŚWIATA”.

występ Miry Zimińskiej.

Najbliższą premierą Teatru Kameralnego będzie lekka komedia wiedeńska Z. Geiera „Kobietka z eleganckiego świata”. Rolę tytułową odtworzy znakomita artystka warszawskiego „qui pro quo” i ostatnio Teatru Polskiego w Warszawie, Mira Zimińska.

TEATR MIEJSKI.

„CYJANKALI”.

Dziś w sobotę o godzinie 4 popołudniu po cenach najniższych.

„RZEŻ”.

Dziś, sobota i jutro niedziela wieczorem „Rzeź” Gordina.

„REWJA DZIECINNA”.

Jutro w niedzielę o godz. 12 w południe po cenach najniższych wielka rewja dziecinna Tatarskiego i Białostockiego. Nagrody, zabawy, tańce, śpiewy. Udział całego zespołu oraz sił doangazowanych.

Każda osoba dorosła ma prawo wprowadzić 1 dziecko do lat 7 bezpłatnie.

„DZIELNY WOJAK SZWEJK”.

Jutro w niedzielę o godz. 4 popołudniu po cenach popularnych „Dzielny Wojak Szwejk”.

„ODEON” I „WODEWIL”.

„AWANTURY CHIŃSKIE”.

Tyle śmiechu i humoru i tak dobrze już dawno nie bawili się łódzcy kinomani. Bo też faktycznie tak beztroskiego humoru już dawno w żadnej komedji nie oglądaliśmy za co również się należy słowa podziękji Dyrekcji kino - teatrów „Odeon” i „Wodewil”, że w tak ciężkich czasach dobiera tak umiejętnie program, by zadowolnić i zarazem ubawić swych bywalców. „Awantury Chińskie” jest to jedna z najoryginalniejszych komedji ze wszystkich dotychczas wyświetlanych. Między Sli-mem a K. Ariur’em toczyła się istna walka o króla humoru, lecz komu dać pierwszeństwo to faktycznie wiadomo. Partnerka ich była przepiękna a zarazem doskonała Józefina Dunin. Całość dobra godna widzenia.

CO USŁYSZYMY DZIS PRZEZ RADJO

PROGRAM WARSZAWSKI

na dzień 1 lutego.

11,58 — 12,05 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego. Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie.
12,05 — 13,10 Muzyka z płyt gramofonowych
13,10 Komunikat meteorologiczny,
13,20 — 15,00 Przerwa,
15,00 Komunikat gospodarczy,
15,20 — 16,15 Przerwa
16,15 — 16,35 Muzyka z płyt gramofonowych
16,35 „Skrzynka pocztowa” — korespondencję bieżącą omówi dr. Marjan Stępowski
17,00 Nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie
18,00 Słuchowisko dla dzieci p. t. „Najpiękniejsza podróż Ignasia Kupeczyka” p.óra E. Zarembiny,
19,00 Rozmaitości.
19,25 — 19,40 Płyty gramofonowe,
19,40 — 19,50 Komunikaty PAT.
19,58 — 20,00 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego,
20,00 Odczytanie programu na dzień następny. Wiadomości bieżące.
20,15 Feljton p. t. „Turczynka bez czarczafu” — wygl. p. Tadeusz Niwiński,
20,30 Koncert chóru syberyjskiego z tow. orkiestry pod dyr. Eugenjusza Tomaszewskiego. Soliści: Xenia Grey (sopr.) i Michał Ardatti (baryton).
22,00 Feljton p. t. „Praca po ciemku” — wygłosi p. Zdzisław Marynowski,
22,15 — 22,35 Komunikaty: meteorologiczne, policyjne, sportowe,
22,35 Komunikaty Polskiej Agencji Telegraficznej (PAT)
23,00 — 24,00 Muzyka taneczna z sali Malinowej „Bristol”. Orkiestra Artura Golda i Jerzego Petersburskiego.

Największe przeboje sezonu.

DZIKA ORCHIDEA ARKA NOEGO KOBIETA NA KSIĘŻYCU

zabłyśną wkrótce na ekranie kinoteatru

„CAPITOL”

RADIOŁA

ŁÓDŹ, Piotrkowska 88.

Tel. 10-534 (w podwórzu). 597

Radjoaparaty i części. Ustawianie anten, przeróbka aparatów. Ładowanie akumulatorów. Najtańsze źródło. Dogodne warunki

KINO TEATR „SYRENA”

ŁÓDŹ ALEKSANDROWSKA 37, TEL. 49-48

Dziś i dni następujących

Wielki rekordowy podwójny 22 akt. program

I-szy film: kto ujarzni szakali stepów, bandę rabusiów grasujących w okolicy Nowego Meksyku

KEN MAYNARD

WALKA O STEP

w sensacyjnym filmie p. t.

II-gi film! Przepiękny film europejski z GRETA HAID i RAJNHOLDEM SCHÜNCLEM p. t.

„Z PAMIĘTNIA KAWALERA”

(zwycięstwo kobiecej przebiegłości)

Początek seansów w dni powszednie o g. 4, w soboty i święta o g. 12 pp. W dni powszednie od g. 4-6, w soboty i święta od g. 13-3, oraz poniedziałki przez cały wieczór ceny miejsc po 30 i 50 gr.

Następny program:

Korsarz Mórz południowych z Richardem Barthelmesem

WKRÓTCE

Największy film świata

Supersensacja

Przewyższa wszystko co dotychczas widzieliśmy

Dla młodzieży i dorosłych

WKRÓTCE

OSTATNIE PRZYGODY TARZANA

Od wtorku, 28 stycznia

KINO ERA TEATR

daw. „FLORA” Zawiszy 22. (Bałuty). 519

Uwaga! Orkiestra powiększona pod batutą p. FAJNERA. Muzyka ściśle dostosowana do treści obrazu

KRÓLOWA NIEWOLNIKÓW

W rolach głównych:

MARJA CORDA

(ulubienica świata)

Przepych i ogrom budowli. Tysiące bogatych kostiumów. W niewoli, egipskiej. Przejście przez Morze Czerwone. Zagłada armji egipskiej. Niewolnica na stosie. Plagi Egipskie.

Epokowe arcydzieło w 12-tu częściach

ARLETTE MARCHAL

(gwiazda ekranów paryskich)

W rolach głównych:

i ADELQUI MILLAR

(bohater filmów Rexa Ingrama)

Początek seansów w dni powszednie o godz. 4.30 pp., w sobotę i niedzielę o godz. 12.30 pp.

Następny program

?

KINO - TEATR

RESURSA

UL. KILIŃSKIEGO 123

Dziś i dni następnych!

Początek seansów w dni powszednie o godz.
— 5,20, 7,15 i 9; w dni świąteczne —
o godz. 3, 5, 7 i 9

Najlepsza produkcja wytwórni Paramount r. 1929-30

ZAPOMNIANE TWARZE

Wstrząsający dramat o niebywałej treści z cyklu „Niepotrzebny człowiek”
w rolach głównych światowej sławy artyści

OLGA BAKŁANOWA i CLIVE BROOK

Reżyserja słynnego VICTORA SCHERTZINGERA

Następny program: **Dama w szkarłacie**

Kursy Handlowe I. MANTINBANDA

w Łodzi, ul. Przejazd Nr. 12, Telef. 15.791

które w niedalekiej przyszłości obchodzić będą uroczystości 25-
cio letni jubileusz swego istnienia w Łodzi, zawiadamiają, że
wykłady w następnym półroczu rozpoczną się 17 lutego 1930 roku

ogólną zbiórka wszystkich grup o godz. 7 wieczorem.
Zapisy przyjmuje Kancelaria Kursów (Przejazd 12) codzien-
nie od godz. 10—1 i od godz. 4—8 w.

Kierownik kursów
I. Mantinband

Czy wie Pan

że wkrótce nastąpi otwarcie
stacji radiowej w Łodzi? —

a dlaczego dotychczas nie
zaopatrzył się Pan w elimina-
tor, któryby wyłączał stację
miejscową. Bez niego nie bę-
dzie Pan słyszał stacji za-
granicznych.

Cena od 20.— zł.

Porady i wskazówki bez-
płatnie.

Polskie Radio
Inż. J. Krzyżanowski i Ska
Andrzeja Nr. 4.

Wielki wybór **wózków** dzieciennych
krajowych zagranicznych **łóżek** me-
talowych; wyścianki amerykańskie
materace wyścielane oraz materace
sprężynowe higieniczne „Patent” do
meblowych łóżek odłóg miary nabyć
można **najtaniej i na najdogod-
niejszych warunkach** w fabry-
cznych składzie

„DOBROPOL”
Łódź Piotrkowska 73
w podwórzu, tel. 1-58-61

DOKTOR Med.
WOŁKOWYŃSKI

Cegielniana 25 tel. 126-87
Specjalista chorób skórnych
i wenerycznych

LECZENIE ŚWIATŁEM (lampa kwar-
cowa). Badanie krwi i wydzielin.
Przyjmuje od godz. 8—2, i 6—9 pp.
w niedziele i święta 9—1

Dla pań od 5—6 eddzielna poczekalnia

HALLO!

Hallo! Dzwonić tel. 163-30 „Pogotowie
krawieckie Kiersza” Żeromskiego 91,
sklep nartożny. Momentalnie odświeża
garnitur za zł. 3.— suknie za zł. 2.80—
palto za zł. 3.—, łącznie z odebraniem
i odesłaniem. Expressem pierze, farbu-
je, przerabia, nicuje, sztucznie ceruje.
Farbujemy i pierzemy futra sposobem
lipskim.

FRYZJER

damski wyucza ondulacji no-
woczesną metodą w ciągu 6
tygodni

L. Weinrot, Wólczańska 61
mieszkania 5, od 3—4 i od
8i—9 wieczorem

DR. HELLER

Choroby skórne i wener.
ul. Nawrot 2. Tel. 179-89

Od 10 r. i 4—8 w. Dla pań specjalne
godz. 3—5 po poł., w niedz. od 11—2 pp
Dla niezamożnych **ceny lecznic**

Poradnia

Wenerologiczna

Lekarzy Specjalistów
ul. Zawadzka Nr. 1

Czynna od 8 rano do 9 wiecz.
w niedziele i święta 9—2 pp
od 11—12 i 2—3 pp. przy-
jmuje kobieta lekarz

leczenie chorób wenerycznych
moczopłciowych i skórnych
Badanie krwi i wydzielin na
syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem
i urologiem

Gabinet Światło-Lecznicy
Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet

513 **PORADA 3 zł.**

Dr. med.

J. SĄDOKIERSKI
stomatolog

chirurgia szczęk, jamy
ustnej i piastyka
regulacja zębów
rentgenodiagnostyka
Piotrkowska 164
Tel. 1-27-83

Do akt Nr. 2111—1929 r.

OGŁOSZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, JÓZEF
TOMASZEWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy
Zachodniej Nr. 36, na zasadzie art. 1030 U. P. C.
ogłasza, że w dniu 7 lutego 1930 roku od godz.
10-ej rano w Łodzi przy ulicy Anny Nr. 9,
odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego
uchomości, należących do firmy: „Juliusz Ro-
jacki i S. ka” i składających się z warsztatów tkac-
ich oszacowanych na sumę zł. 900.
Łódź, dnia 24 stycznia 1930 r.
Komornik JÓZEF TOMASZEWSKI

Do akt Nr. 1419—1929 r.

OGŁOSZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, JÓZEF
TOMASZEWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy
Zachodniej Nr. 36, na zasadzie art. 1030 U. P. C.
ogłasza, że w dniu 7 lutego 1930 roku od godz.
10-ej rano w Łodzi przy ulicy Zamenhofa Nr. 6,
odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego
uchomości, należących do Andrzeja Kartasińskiego
i składających się z mebli oszacowanych na su-
mę zł. 510.
Łódź, dnia 23 stycznia 1930 r.
Komornik JÓZEF TOMASZEWSKI

Popierajcie Wyroby Krajowe !!!

SZKOŁA KOSMETYCZNA

Zatwierdzona przez Min. Spraw Wewnętrznych
A. RYDEŁ 548
Cegielniana 19. tel. 1.69-92. — Zapisy codziennie

„SZEWCY”

Skóry—Hurt i Detal

(specjalność: detaliczna sprzedaż
złówek trwałych na wodę)

poleca:

Spółka Szweców

Piotrkowska 79
tel. 1.58-38

Budowa

i reparaція maszyn
piekarskich i cu-
kierniczych oraz
roboty rurowe i ko-
tły piekarskie, J.
Brzozowicz, Łódź,
ul. 11-go Listopada
43, mieszk. przy
ul. Ciemna 19. 585

Zioła

lecznicze
przeciw chorobom
płuc, nerwów, żo-
ładka, pęcherza,
wątrob, hemoroi-
dom, obstrukcji,
skrofolum, blednicy
artretyzmowi et c.
Zadajcie bezpłatnej
broszury pocztaja-
cej. Adres: Liszki
— Apteka 606

LOKAL

nadający się na każdy interes.
(Restaurację skład manufaktury,
biuro i t. p.) w pierwszorzędnym
punkcie, oraz **sklep kolonialny**
sprzedam z powodu wyjazdu wia-
domość w administracji „Hasła”
u p. Sokolowskiego Piotrkowska 15

Bizuterję

kupuję, pełną war-
tość placę. Solidne
traktowanie. „Pre-
ciosa”. Piotrkowska
Nr. 123 w podwórzu

Bizuterja

zegarki na łańcusz-
ki gotówkowe „Pre-
ciosa”. Piotrkowska
123 w podwórzu.

Kupię

lub wydzierżawię
od zaraz piekarnię
z koncesją w do-
brym punkcie. Of.
do Adm. „Hasła”
pod „Koncesją” 472

Odstąpię

mieszkanie (1 po-
kój) z meblami lub
baz. Wiadomość ul.
Radwanska 56 III
p. m. 29

Potrzebne

panienki do obsłu-
giwania gości.
Kuchmistrz Polski
Kilińskiego 77.

Ostrzeżenie

przed nabyciem
weksla Ostrzegam
iż weksel wystawio-
ny dn. 6 x. 1929 r.
na zł. 150 w Dro-
hobyczu przez Z.
Liebermana ul. Ko-
walska 11 na zlece-
nie S. Disendorf,
Lwów, ul. Słonecz-
na 5, żyrant Prze-
mysł Chemiczny w
Polsce sp. akc. w
Zgierz, został za-
gubiony, ew. skra-
dziony.

Wymieniony we-
ksel platny dn. 20
II. 1930 r. Obecny
posiadaacz weksla
St. Antekki, Zgierz
ul. Piątkowska 10

Sklep z urządze-
niami przy ul.
Piotrkowskiej 37
posiadaacz weksla
Gazowa 12 m. 4—
Dofazd tramwajem
Nr. 3. 470

Teatr świetlny

„PRZEDWIOŚNIE”

Żeromskiego 74-76

dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9 i 16 do rogu
Żeromskiego i Kopernika

Ceny miejsc: I-1 zł., II-75 gr. i III-50 gr.
Początek o godz. 4 pp., w soboty i nie-
dziele o godz. 2 pp.

Pierwszorządny zespół muzyczny

Dziś i dni następnych

KSIEŻNICZKA CYRKÓWKA

Arcywesola pełna werwy i humoru tragi-komedia ze słynnym amantem ekranu HARRY LIEDTKE, któremu dzielnie sekundują przepiękna
gwiazda filmowa Hilda Rosch, Marianna Winkelsstera i Fritz Kampers.

Następny program: **„ZŁOTE PIEKŁO”**

Passe—partout i bilety wolnego wejścia w soboty i niedziele nieważne.